ISSN 0789-2861

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

N:o 5–6 / 1998 15.1.1999 52. vuosikerta

Proceedings of the Finnish Chess Problem Society

Suomen 43. ratkaisijamestaruuskilpailu
Tehtävä 3

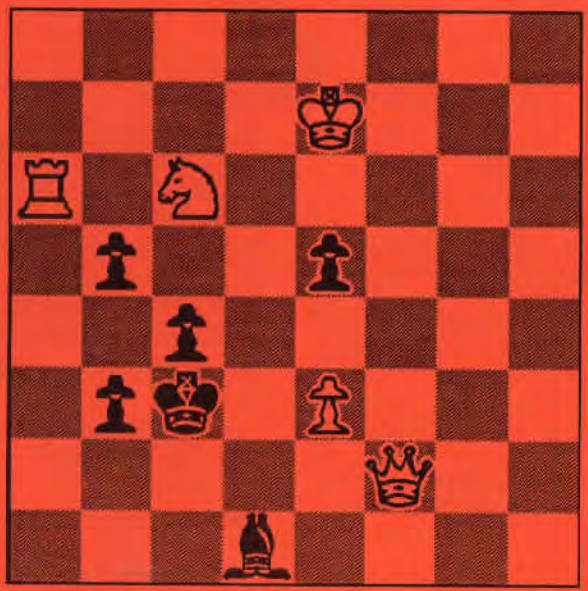

4 # 5 + 6

Sisällysluettelo

Pirkanmaan 30-vuotiskilpailun tuomio 91
Vuosikilpailun tuomio a#n 1997 93
Merkkipäiviä vuonna 1999 95
Vuosikilpailun tuomio a#2 1995 96
Timo Koistisen 50-v.kilpailun tuomio 102
Tshekkiläisiä apumattikirjasia 103
Pituusennätyksiä 104
Suomen 43. ratkaisijamestaruus-kilpailu 109
Ensipainokset 113
ST 1-2/1998:n ratkaisupisteet 125
Kuningastähtiä ja -ristejä 126
Pieni on kaunista 129
ST:n vuosikokous 132
Pikaratkaisemisen SM-kilpailu 132
ST:n tehtäväillat 132

Muistilista

⌘ 21.2.1999 Satakunnan avoin ratkaisukilpailu Porissa.

⌘ 1.3.1999 mennessä lähetettävä ratkaisijamestaruuskilpailun alkukilpailun vastaukset.

⌘ 5.3.1999 mennessä ensipainosten ratkaisut osastojen toimittajille.

⌘ 6.3.1999 pikaratkaisun SM ja ST:n vuosikokous Helsingissä.

⌘ 31.5.1999 Neal Turnerin 50-vuotiskilpailu päättyy.

Kansitehtävä on näyte ratkaisijamestaruuskilpailun kohteista. Kilpailujuliste on keskiaukeamalla ja sitä saa lisää esim. tutuille jaettavaksi mm. ST:n tilaisuuksissa ja kilpailun tuomarilta. Tehtävät ovat myös ST:n internetsivuilla.

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Julkaisija:
Suomen tehtäväniekat ry.
http://www.sci.fi/~stniekat
e-mail: stniekat@sci.fi
Puheenjohtaja: Hannu Harkola, Ampujantie 18 B, 00700 Helsinki, puh. 09-3853 898
e-mail: hannu.harkola@sci.fi
Sihteeri: Timo Kallio, Palvaanniemenkatu 16 K 14, 33700 Tampere, puh. 03-3635378
e-mail: ttkallio@sci.fi
Taloudenhoitaja: Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta, puh. 03-3483447
Pirkanmaan shakkitehtäväkerho Jan Hannelius Lukonrinne 32, 36200 Kangasala
Satakunnan osasto: Veikko Valo, PL 153, 28101 Pori
Turun osasto: Hannu Sokka, Vanha Tampereentie 54 B 20, 20300 Turku
Vaasan osasto: Seppo Praski, Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa
Lahden Tehtäväshakki: Marko Tauriainen, Vuoksenkatu 8 B 32, 15100 Lahti

Päätoimittaja ja toimituksen osoite:
Henry Tanner, Punamäenpolku 1 A 1, 00300 Helsinki, puh. 09-436 3329
e-mail: henry.tanner@kolumbus.fi

Muu toimituskunta: Hannu Harkola, Joose Norri, Juha Saukkola, Jukka Tuovinen, Kari Valtonen ja Marko Ylijoki

Taitto: Henry Tanner ja Hannu Harkola

Painopaikka: Pikapaino Paatelainen, Helsinki 1999

Pankkitilit: Merita Ylöjärvi 144330-41886, PSP 800020-4659651, Merita Hki-Erottaja 215321-8587

Jäsenmaksu: vuodelle 1998 - 80 mk, vuodelle 1999 - 80 mk

Subscription fee (abroad) for 1998 - FIM 100

Huom! Osoitteen muutokset sihteerille

PIRKANMAAN SHAKKITEHTÄVÄKERHON 30-VUOTISJUHLAKILPAILUN TUOMIO

Suomen Tehtäväniekat-lehdessä 2/1997 (s. 73) julistetun juhlakilpailun teema kuului: "Mattiin päättyvän, siirtoluvultaan vapaan shakkitehtävän loppuasemasta muodostetaan uusi, vaatimukseltaan (=tehtävälaji ja siirtoluku) täysin muuttumaton tehtävä (=kaksonen)." Lisäksi julistuksessa täsmennettiin kaksosmuodostusehtoa ja rajoitettiin satutehtävävalikoimaa.

Kilpailujulistuksessa luvattiin pyrkiä julkaisemaan alustava tuomio ST:n vuosikokouksessa 1998. Tämä jalo aie estyi viime metreillä, kun meille tuomareille valkeni, että kaikki tehtävät eivät olleetkaan tietokonetarkastettuja, mikä vei juuri palkintolistan kärkipäältä pohjan pois.

Tyrmistykseltämme emme kyenneet kajoamaan jäljellejääneisiin tehtäviin pitkään toviin, mikä "selittää" tuomion reiluhkon viivästymisen. Olemme laatijoille anteeksipyynnön velkaa.

Luottamusmies **Timo Tyrkkö** sai määräaikaan mennessä 10 tehtävää kuudelta laatijalta. Sittemmin kaksi tehtävää (n:o 1 mKf6 ja n:o 8 Ka1/Ka1) osoittautui virheellisiksi.

Yleisarviomme on, että tämänkaltainen kaksosehto tarjoaa mielenkiintoisia mahdollisuuksia joidenkin vanhojen teemojen uudelleentulkintoihin. Kilpailun taso kärsi kahden valiotehtävän käryämisestä, ja teemaan lieneekin syytä palata vielä myöhemmin. Nyt anti oli kovin apumattipainotteinen.

1. palkinto
Janne Syväniemi (Espoo)

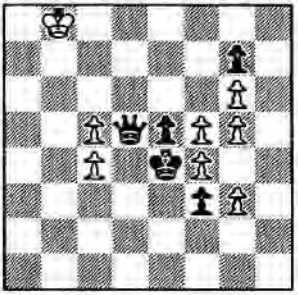

a#3 a) kuvio 8+5
b) a-muodon loppuasema käännettynä 180°

2.palkinto
Janne Syväniemi (Espoo)

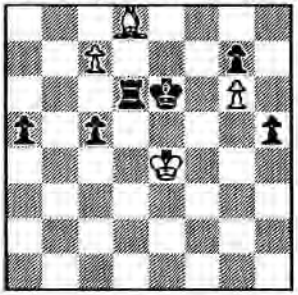

a#2 a) kuvio 4+6
b) a-muod. loppuas. +vLa6
c) b-muod. loppuas. +vTh3
d) c-muod. loppuas. +vRb6

3. palkinto
Jorma Pitkänen, Lahti

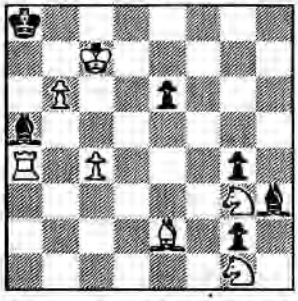

i#5 a) kuvio 7+6
b) a-muodon loppuasema & vLg4->h1

1. palkinto (n:o 10) **Janne Syväniemi** (Espoo) Kaksosmuodostus koettelee annettujen ehtojen rajoja, mutta tulkitsimme ehdon "vain yksi muutos" siten, että laudan kääntö sisältää vain yhden primäärimuutoksen. B-ratkaisun loppuasema on sama kuin A-muodon alkuasema (lautaa käännettäessä), mikä saadaan aikaan siten, että B-muodon ratkaisu on lähes täydellinen A-ratkaisun peruutus (mK:n reitti on eri). Annettuun teemaan nähden idea on mahdollisimman paradoksaalinen; olettaisihan, että lähtötehtävän alkuasemalla ja päätetehtävän loppuasemalla ei ole välttämättä kovin paljon yhteistä. Mykistävä suoritus, jossa tempo 2.- b6 on nätti detalji.

A: 1.Dd7 f6 2.Kf5 g4+ 3.Ke6 f5#. B: 1.Ke4 c5 2.Kd5 b6 3.De4 c4#.

2. palkinto (n:o 4) **Janne Syväniemi** Hyödyntää hyvin teeman tarjoamia mahdollisuuksia: valkean "täyskorotusta" ryydittää

mK:n ja mT:n toistuvat paikanvaihdot ja paluut. Vain B-muoto on mallimatiton.

A: 1.Td7 c8-D 2.Kd6 Da6#. B: 1.Ke6 Lf1 Td6 Lh3#. C: 1.Td7 Tb3 2.Kd6 Tb6#. D: 1.Ke6 Ra4 2.Td6 Rxc5#.

3. palkinto (n:o 5) **Jorma Pitkänen** (Lahti) Erittäin taloudellinen, temaattisesti hieman heterogeeninen, mutta sieviin matteihin päättyvä pähkinä, jossa haamukorotus g1:ssä tuo pientä kitkerää sivumakua. Lisäansio: kilpailun ainoa itsematti.

A: 1.Kc8! e52.b7+ Ka7 3.b8-D+ Ka6 4.Re4 g3+ 5.Lg4 Lxg4#. B: 1.Rf6! e4 2.Rd7 e3 3.Re2 g1-~4.Db5+ Ka7 5.Db7+ Lxb7#..

Kunniamaininta
Janne Syväniemi, Espoo

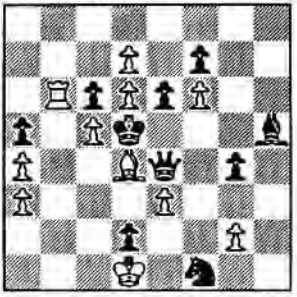

a#2 a) kuvio 11+10
b) a-muodon loppuasema & vRc3
c) b-muodon loppuasema & vTf2
d) c-muodon loppuasema & vRe5

1. kiitosmaininta
Unto Heinonen, Helsinki

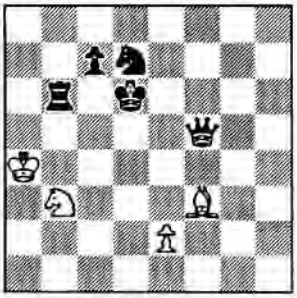

a#2 a) kuvio 4+5
b) a-muodon loppuasema & vLf3->f8
c) b-muodon loppuasema & vRa5->c3

2. kiitosmaininta
Terho Jaatinen, Helsinki

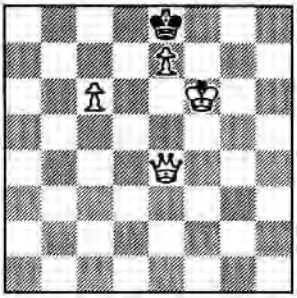

1 # a) kuvio 4+1
b) a-muod. loppuas. & vTg6
c) b-muod. loppuas. & vLg8
d) c-muod. loppuas. & vRf7
e) d-muod. loppuas. & vsd6

Kunniamaininta (n:o 7) **Janne Syväniemi** Temaattisesti kilpailun kunnianhimoisin luomus: mK ja mD seuraavat toisiaan täyden ympyrän valkean vaihdellessa mattinappulaansa R.sta T:iin ja päinvastoin. Lopuksi ollaan takaisin A-muodon alkuasemassa, josta muutoksella vTb6 kehä alkaisi uudestaan, eli ensipalkintotehtävän tapaan ikiliikkujamekanismi. Estetiikka kuitenkin kärsii pahasti sivuratkaisunestäjien suuresta määrästä.

A: 1.Kc4 Tb3 2.Dd5 Tc3#. B: 1.Kd3 Re4 2.Dc4 Rf2#. C: 1.Ke4 Tf5 2.Dd3 Te5#. D: 1.Kd5 Rc4 2.De4 Rb6#.

1. kiitosmaininta (n:o 9) **Unto Heinonen** (Helsinki) Sievä excelsior, jossa A-ratkaisussa hauskasti sijoittuvan mD:n linjoja katkotaan. B-muoto poikkeaa kokonaisuudesta – sikälikin, että siirto Rd5 on samalla tukinta.

A: 1.Dg5 e4 2.Kc6 e5#. B: 1.Rf6 e6 2.Rd5 Ra5#. C: 1.Rf6 e7 2.Kd6 e8D#.

2. kiitosmaininta (n:o 6) **Terho Jaatinen** (Helsinki) Kilpailun ainoa mattitehtävä! "Takaperoinen täyskorotus"; vähän siirtoja, paljon huumoria. Erääseen muotoseikkaan on kuitenkin puututtava: laatijan tulee tehtävän mukana lähettää myös sen ratkaisu(t)! Se helpottaa tuomareiden työtä oleellisesti.

A: 1.Dg6#. B: 1.Tg8#. C: 1.Lf7#. D: 1.Rd6#. E: 1.d7#.

Kiitämme Pirkanmaan shakkitehtäväkerhon puolesta kaikkia osanottajia ja onnittelemme sijoittuneita!

Vuorentaustassa ja Tampereella 29.12.1998

Kauko Virtanen ja **Kari Valtonen**

Huomautukset tuomiota vastaan on lähetettävä *9.3.1999* mennessä osoitteella: *Kari Valtonen, Kuninkaank 39, 33200 Tampere.*

The theme of this national composing tourney, which celebrated the 30th anniversary of the Pirkanmaa Chess Problem Club, founded on the 8th of November 1967, was the following: A twin is formed by making one change to the final (mate) position of a problem; the new problem has the same stipulation as the predecessor.

Six composers participated with 10 problems, and two entries proved incorrect. The judges think that the unusual twinning condition has potential in terms of re-interpretation of old ideas. It was a pity, though, that other genres than h# were almost totally missing.

The winner is paradoxical in that the final position of B is identical with the initial position of A (with a rotation of 180°); given the twinning condition, one would in general expect the positions to be fairly different.

ST informal tourney award 1997 h#n

MONISIIRTOISTEN APUMATTIEN VUOSIKILPAILUN 1997 TUOMIO

Kilpailuun otti osaa 15 tavallista apumattia ja 182 ennätystehtävää (ts. 5-nappulaisia siirtolukuennätyksin), yhteensä siis 197 tehtävää. Koska "tavallisten" taso oli ko. vuonna heikohko, hallitsevat palkintoluetteloa 5-nappulaiset.

1. palkinto (ennätys n:o 104; ST 1/1997) **Henry Tanner** (FIN). Erilainen ennätystehtävä: vaikuttavaa tarkkuutta ratkaisussa ja siirtojärjestyksessä!

1.- Lf3 2.Kc3 Lxe2 3.Kd2 Lf1 4.Ke1 Kc2 5.Rh3 Kd3 6.Kf2 Ke4 7.Kg1 Kf3 8.Kh1 Kg3 9.Rg1 Lg2#.

2. palkinto (ennätys n:o 231; 2/1997) **Henry Tanner.** K:n vaellus h8:sta h1:een ja s:n korotus - ja koko juttu vain 5 nappulalla!

1.f1-R Kg5 2.Kg7 Kf4 3.Kh6 Ld3 4.Kh5 Lxe2+ 5.Kh4 Kf3 6.Kh3 Kf2 7.Kh2 Lg4 8.Kh1 Lh3 9.Rh2 Lg2#.

3. palkinto (ennätys n:o 227; 2/1997) **Henry Tanner.** Pitkiä, kauniita T-siirtoja ja lisäksi pointti 4.Ta8!

1.- Ka1 2.Tc8 Ra6 3.Tbb8 Ka2 4.Ta8 Kb3 5.Tf8 Kc4 6. Kf7 Kd5 7.Ke8 Ke6 8.Td8 Rc7#.

1. palk. Henry Tanner (FIN) H. Vetterin mukaan

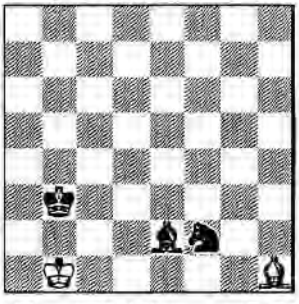

a#9 0.1.1... 2+3

2. palk. Henry Tanner (FIN) Alois Kenzin mukaan

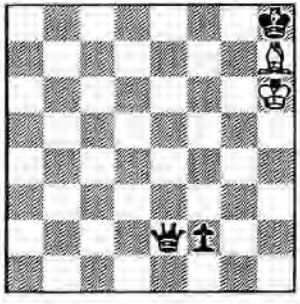

a#9 2+3

3. palk. Henry Tanner (FIN)

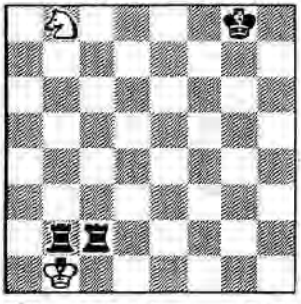

a#8 0.1.1... 2+3

1. kunniamaininta
Unto Heinonen (FIN)

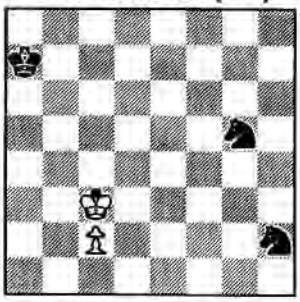

a#7 2+3

2. kunniamaininta
Jorma Pitkänen (FIN)

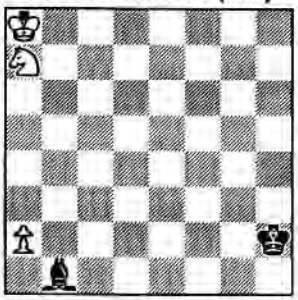

a#7 3+2

3. kunniamaininta
Unto Heinonen (FIN)

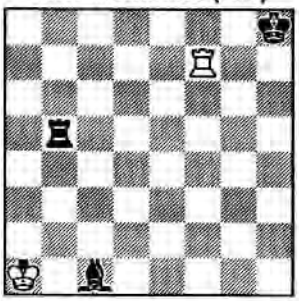

a#6 2+3

1. kunniamaininta (ennätys n:o 88; 1/1997) **Unto Heinonen** (FIN). Yllättävää, että valkean sotilaan pitää korottua a8:ssa. Myös tarkat siirrot siirtosarjan lopussa kohottavat tehtävän arvoa.

1.Rhf3 Kb4 2.Rd4 c43.Rb5 cxb5 4.Re6 b6+ 5.Ka6 b7 6.Rc7 Kc5 7.Ra8 bxa8-D#.

2. kunniamaininta (ennätys n:o 169; 2/1997) **Jorma Pitkänen** (FIN). Tehtävän kohokohta on 5. siirrossa: 5.- b8-D:n sijaan tapahtuu 5.- Rc6+ ja vielä 6.- Re5!

1.-Ld3 a4 2.Lb5 axb5 3.Kg3 b6 4.Kf4 b7 5.Ke5 Rc6+ 6.Kd6 Re5 7.Kc7 b8D#.

3. kunniamaininta (ennätys n:o 236; 2/1997) **Unto Heinonen**. MLc1 katkoo kolme kertaa eri T-linjoja.

1.Lb2+ Kb1 2.Lg7+ Kc2 3.Kh7 Kd3 4.Kh6 Ke4 5.Le5 Kf5 6.Kh5 Th7#.

Maininnat ilman paremmuusjärjestystä:

(1279; 1/1997) **Miroslav Bílý** (CZE). Kameleonttitoisto, mutta mDf5 on tässä yhteydessä ikävä.

A: 1.- e4 2.Tc6 Re3 3.Kc5 Rxf5 4.Lb4 Ld4#. B: 1.- Rf4 2.Lb3 Le4 3.Kc4 Lxf5 4.b4 Ld3#.

(1239; 1/1997) **Neal Turner** (GBR/FIN). Lähdetäydennyksin "Myllyniemen mukaan" on tehtävä mielestäni arvokas *miniatyyrinä*!

1.Kb5 Kg6 2.Tb4 d4 3.Tc3 Kf5 4.Lb3 Ke4 5.Kc4 Rd6#.

(1290; 2/1997) **Unto Heinonen**. Yhteyden puuttuminen ratkaisujen väliltä estää minua sijoittamasta tätä tehtävää korkeammalle.

1.Td4 Lf3 2.gxf3+ Kh2 3.Ke4 Kh3 4.De5

Mainінta
Miroslav Bílý (CZE)

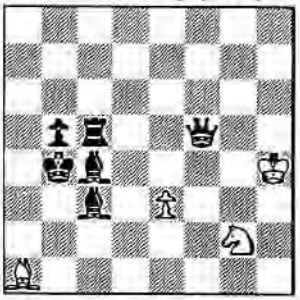

a#4 0.1.1.. 4+6
b) vLa1->h1

Mainінta
Neal Turner (GBR/FIN)
M. Myllyniemen mukaan

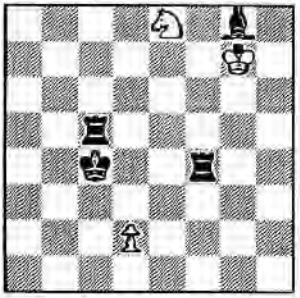

a#5 3+4

Mainінta
Henry Tanner (FIN)

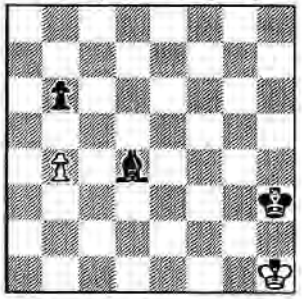

a#10 0.1.1... 2+3

Maininta
Unto Heinonen (FIN)

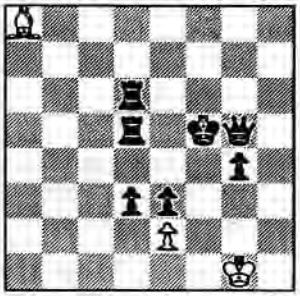

a#5 2.1.1... 3+7

Maininta
Kari Karhunen (FIN)

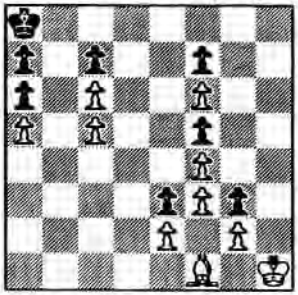

a#24 10+8

Maininta
Henry Tanner (FIN)

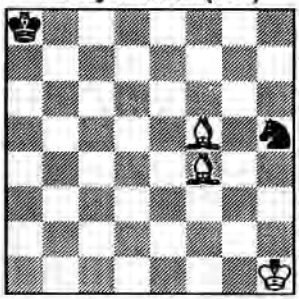

a#6 3+2

Kg4 5.T6d5 exf3#. 1.Te5 Lh1 2.Df4 Kg2 3.Df3+ exf3 4.Td4 fxg4+ 5.Ke4 Kg3.

(1343; 3-4/1997) **Kari Karhunen** (FIN). VK heiluu 20 siirron ajan välillä h1-g1, mutta loppu on kaunis.

1.Kb8 Kg1 9.Kxf6 Kg1 12.Kxc5 Kh1 13.Kxc6 Kg1 14.Kb7 Kh1 19.c1R Kg1 20.Rxe2+ Kh1 21.Rd4 Lxa6+ 22.Ka8 Lc8 23.Rc6 a6 24.Rb8 Lb7#.

(ennätys n:o 62; 1/1997) **Henry Tanner**. Mustan tarkat R-siirrot b7:ään, ja vK katkoo lähettejään kahdesti. Sievää!

1.Rg7 Kg2 2.Re6 Kf3 3.Rd8 Ke4 4.Rb7 Ke5 5.Kb8 Ke6 6.Kc8 Ke7#.

(ennätys n:o 85; 1/1997) **Henry Tanner**. Helppo ratkaisu, mutta asema on löytö!

1.- b5 2.Kg4 Kg2 3.Kf5 Kf3 4.Ke6 Ke4 5.Kd7 Kd5 6.Kc8 Kc6 7.Lxe5 Kxb6 8.Kb8 Ka6 9.Ka8 b6 10.Lb8 b7#.

Skärholmen 20.4.1998

Christer Jonsson
(suom. KVa)

Huomautukset tuomiota vastaan on lähetettävä *30.4.1999* mennessä osoitteella Kari Valtonen, Kuninkaankatu 39 A 7, 33200 Tampere.

This award is open until *April 30th, 1999*. Claims should be sent to Kari Valtonen (address above).

MERKKIPÄIVIÄ VUONNA 1999

90 v.

Seth Liljestrand	1.1.
A. R. Niemelä	24.5.

80 v.

Timo Sarvela	13.2.
Eero Saarenheimo	21.6.
Paavo Vuorivirta	28.10.

75 v.

Kerttu Kaila	3.5.

70 v.

Kalevi Ojanperä	28.8.

60 v.

Jorma Vuorinen	13.9.
Lars Svartström	15.11.

50 v.

Martti Kankaanpää	13.2.
Paavo Tikka	10.8.
Pekka Lavaskoski	20.11.

Sydämelliset onnittelut!

ST informal tourney award 1995 h#2

2-SIIRTOISTEN APUMATTIEN VUOSIKILPAILUN 1995 TUOMIO

Sain tuomittavakseni peräti 98 vuoden 1995 aikana ST-lehdessä julkaistua a#2:a. Yksi (709) osoittautui aiemmin julkaistuksi (hyi!), yksi todettiin asemaltaan laittomaksi (780). Jäljelle jäävistä 96 tehtävästä lukuisat olivat varsin vaatimattomia osoittaen tiettyä laatijoiden kriittisyyden puutetta. Tietokoneaika on tuonut mukanaan näennäistä laadinnan helppoutta. Korrektisuus saadaan tarkistettua käden käänteessä ja laatija voi korjata puutteet nopeasti etsimättä viimeismuotoa. Oman näkemykseni mukaan tietokoneohjelmat pikemminkin lisäävät vaatimuksia viimeismuodon etsimiseksi. Tarkistamistyössä säästetty aika – ainakin osa – tulisi käyttää hiomiseen. Ensimmäistä korrektia versiota ei tulisi päästää käsistä suin päin – kypsytelkää! Tai pyytäkää vaikka hieman apua tai vinkkiä kokeneemmilta!

Onneksi huipputehtävien taso tuntuu jatkuvasti kohoavan, mikä myös osin tapahtuu ratkaisuohjelmien myötävaikutuksella. (2-siirtoisten kohdalla vaikutus ei kuitenkaan ole läheskään samaa luokkaa kuin useampisiirtoisissa.) Varsin korkeatasoisia tehtäviä on näin myös tyydyttävästi mahtunut joukkoon mukaan. Olen sijoittanut yhteensä 24 tehtävää, joista viisi palkintoa, seitsemän kunniamainintaa sekä 12 mainintaa ilman järjestystä. Päähuomion olen kiinnittänyt sisältöön ja sisällön yhtenäisyyteen eri vaiheissa. Keskeisenä pidän myös teknistä hiontaa, viimeismuodon etsintää.

1. palkinto
Raimo Sailas (FIN)

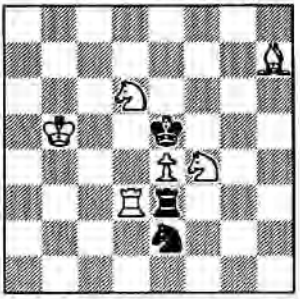

a#2 b) vKb5->c6 6+3

2. palkinto
Aleksandr Pankratjev & Aleksei Ivunin (RUS)

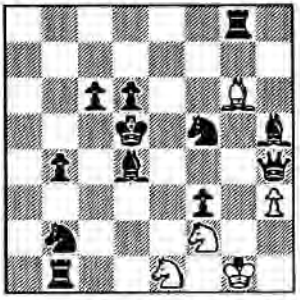

a#2 b) mK->c3 5+12
c) mK->f4

3. palkinto
Gábor Cseh (HUN)

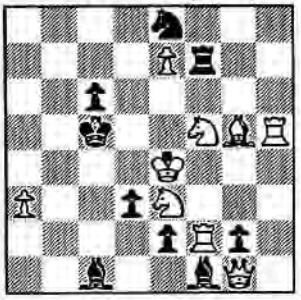

a#2 b) vsa3->b3 9+9

1. palkinto (708) Raimo Sailas (FIN) [om. ST 60 v.]. Zilahi on saanut jatkokseen vastavuoroisen valkean lyönnin - voitaisi puhua vaikkapa "jatketusta Zilahista". Esteettisesti tuottaa suurta nautintoa, kun T:t ja R:t lyövät toisensa vastavuoroisesti. Mustan lyöntimotivaationa on tukinta, kun taas valkean kohdalla musta nappula vain sattuu olemaan matintekoruudulla! Yhteneväisyys on muutenkin kiitettävää luokkaa. Hyvä muutos ja ideaalimatit täydentävät lähes uskomatonta kokonaisuutta.

A) 1.Txd3 Rc4+ 2.Kd4 Rxe2# B) 1.Rxf4 Rf5 2.Kxe4 Txe3#

2. palkinto (860) Aleksandr Pankratjev & Aleksei Ivunin (RUS). Molemminpuolinen täydellinen sykliikka on jo kunnioitettava

saavutus. Kun mustan ensimmäisessä siirrossa on lisäksi katkopäästöt joka ratkaisussa, ei voi kuin ihailla. MK:n siirtely kaksosissa on väistämätön toteutuksen edellytys, eikä se häiritse, osoittaa pikemminkin suurta "verkostohallintaa", kun matitkin ovat mallimatteja. Tehtävässä on kuitenkin mielestäni oleellinen särö, joka pudotti kirkkaalta ykköspalkintosijalta: kolmannessa muodossa mustan alkusiirto on paitsi katkopäästö myös tukinta - siis kaksoismotivointi. Tiedän, että monet eivät pidä tätä puutteena. Itse kuitenkin asetan motivaation yksimääreisyyden tärkeälle sijalle. Esimerkiksi mallimatista pitää luopua, jos motivaation yksimääreisyys sitä edellyttää. Vertaa 5. palkinnon saaneeseen tehtävään, jossa tämäpuoli on kunnossa.

a) 1.Rd1 Rd3 2.Lg4 Lf7#, b) 1.Lg4 Lf7 2.Re3 Re4#, c) 1.Re3 Re4 2.Rd1 Rd3#.

3. palkinto (863) Gábor Cseh (HUN). Tehtävässä on väkevä puolipatterikoneisto, jossa mustan siirrot visuaalisestikin ovat näyttäviä. Analogia on luonnollisesti täydellinen. Lieveilmiönä on vD:n käyttö L:n korvikkeena, mikä on edellyttänyt muutamaa sivuratkaisun poistajaa. Siitä huolimatta asema onvarsin avara sisältöön nähden. Muutos on hyvä.

a) 1.Lxe3 Rd6 2.Lxg5 Tf6#, b) 1.Txf5 Rc4 2.Txf2 Ld2#.

4. palkinto (710) C. J. Feather (GBR). Tehtävässä on vaikuttava ja omaperäinen sisältö taloudellisessa muodossa. Analogia on täydellinen. Kaukotukinnat miellyttivät, samoin yllättävät mattisiirrot. Jälki on hiottua ja kokonaisuus nautittava.

1.Ta6 Le8 2.Kb6 Dxc7#, 1.Lb3 Th5+ 2.Kc4 Dd4#.

5. palkinto (807) Unto Heinonen (FIN). Tehtävässä on kaksinkertainen upseerien paikanvaihto samassa taloudellisessa muodossa. Mustan siirtomotivaationa on katko, ja motivointi on yksimääreinen (vrt. 2. palkinto). Kokonaisuus on sievä.

1.Rd4 Ld3 2.Rb5 Lf5#, 1.Ld8 Rd5 2.Le7 Rc7#.

1. kunniamaininta (749) Juri Berezhnoi (RUS). Mustalla on avokuningas ja asema on muutenkin avara. Tehtävässä on mustan itsepäästö ja kauniit kiinnitysmallimatit. Analogia pelaa tyylikkäästi. Myös vD:n pitkät siirrot miellyttivät.

1.Ke5 d3 2.Dd4 Dh5#, 1.Kc6 d4 2.Rd5 Da4#.

2. kunniamaininta (805) Jorma Paavilainen (FIN) [om. V. Valo 50 v.]. Tehtävässä on paradoksaalista ainesta, kun mustan ja valkean ensimmäisen siirron jälkeen peräti kolme nappulaa suojaa tulevaa mattiruutua! Miellyttävä kiinnitetyn nappulan vaihto + katko varsin taloudellisessa ja hiotussa muodossa. Minua jäi kuitenkin häiritsemään a-muodon hienon, epäsuoran patterin rakentavan D-siirron vastapainona vaatimaton L-siirto b-muodossa. Kolmen mustan sotilaan lisäyksellä ja hieman huonommal-

4. palkinto
C. J. Feather (GBR)

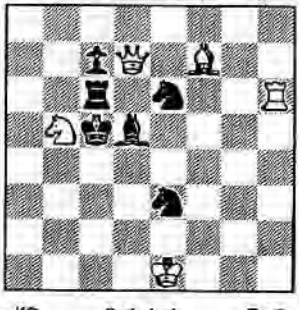

a#2 2.1.1.1 5+6

5. palkinto
Unto Heinonen (FIN)

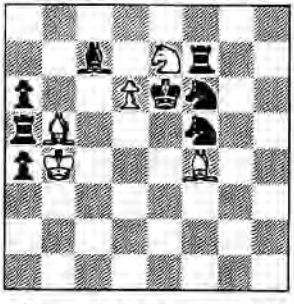

a#2 2.1.1.1 5+8

1. kunniamaininta
Juri Berezhnoi (RUS)

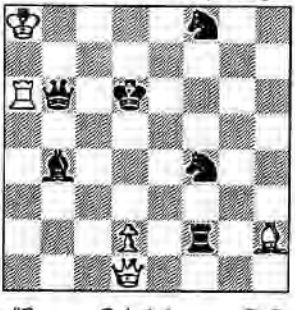

a#2 2.1.1.1 5+6

2. kunniamaininta
Jorma Paavilainen (FIN)

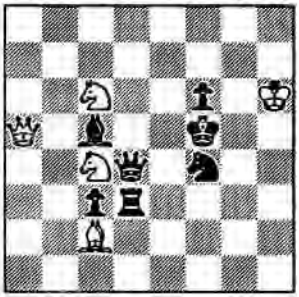

a#2 b) vRc6->c7 5+7

3. kunniamaininta
Jorge M. Kapros &
Jorge J. Lois (ARG)

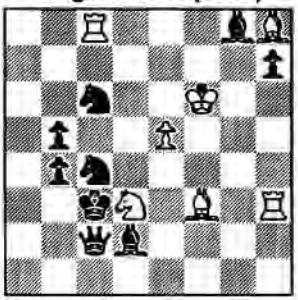

a#2 2.1.1.1 7+9

4. kunniamaininta
Christer Jonsson (SWE)

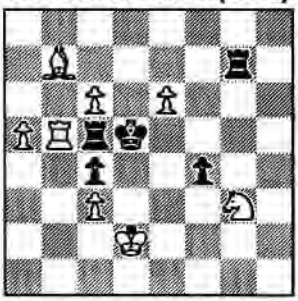

a#2 3.1.1.1 8+5

la muutoksella voi saada vastaavan epäsuoran patterin myös b-muotoon (kts. versio). Mielestäni tämä muoto olisi parempi, mutta muunlaisia näkemyksiä varmasti on. Mielestäni taloudellisuudesta tulee tinkiä, jotta mahdollisimman suuri sisällöllinen määrä ja yhtenäisyys saadaan tehtävään. Mainittu särö pudotti tehtävän sijoitusta.

a) 1.De4 Da2 2.Td4 Rxe3#, b) 1.De5 Ld1 2.Ld4 Rxd6#.

3. kunniamaininta (718) Jorge M. Kapros & Jorge J. Lois (ARG). Kyseessä on mielenkiintoinen mR:jen puolikiinnitys + kaksi valkeaa puolipatteria. Analogia pelaa muutoin kauniisti, mutta toisessa ratkaisussa mustan alkusiirto antaa vK:lle mattiruudun, toisessa ei.

1.R6xe5 Rc1 2.Rxf3 Ke7#, 1.R4xe5 Ld5 2.Rxd3 Kf5#.

4. kunniamaininta (808) Christer Jonsson (SWE). Valkosykliikka + syklinen Zilahi samassa muodossa on kaunista katseltavaa. Seuraavat seikat jäivät kuitenkin vähän häiritsemään: kahdessa ratkaisussa on lisänä mustan tukinta, kolmannessa ei; kahdessa ratkaisussa sama mustan nappula lyö, kolmannessa eri nappula. Hiukan häiritsee myös se, että L ei siirry vaan sotilas avaa sen linjan. Se, ettei yhdessä ratkaisussa tule mallimattia, ei häiritse.

1.Txb5 c7+ 2.Kc5 Re4#, 1.Tgxb7 Re4 2.Kxc6 Txc5#, 1.Txg3 Txc5+ 2.Ke4 c7#.

5. kunniamaininta (681) Unto Heinonen. Alussa kiinnitetyt mustan kaksi sotilasta tekevät vastavuoroisesti hauskan temposiirron tai tulevat lyödyiksi. Täydellinen analogia ja kiinnitysmallimatit.

5. kunniamaininta
Unto Heinonen (FIN)

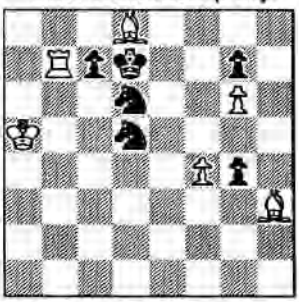

a#2 2.1.1.1 6+6

6. kunniamaininta
János Csák (HUN)

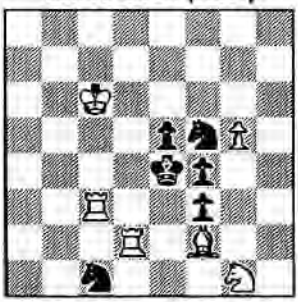

a#2 3.1.1.1 6+6

7. kunniamaininta
Kari Valtonen (FIN)

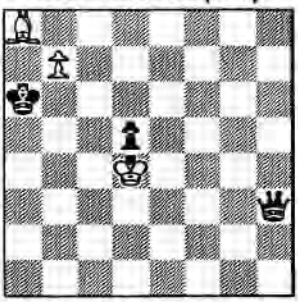

a#2 3.1.1.1 3+3

Maininta
Nikolai Vasjutshko (UKR)

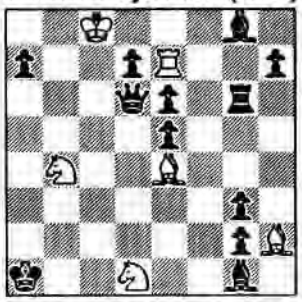

a#2 6+12
b) vRb4<->msa7

Maininta
Christer Jonsson (SWE)

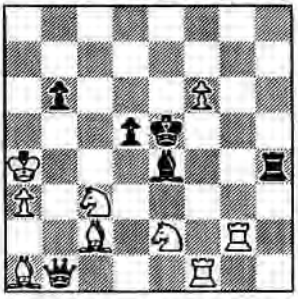

a#2 b) mRe2 9/8+6/7

Maininta
Branko Koludrovic (YUG)

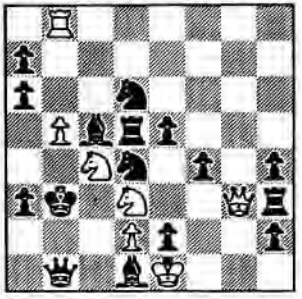

a#2 3.1.1.1 3+3

1.Kc6 Lg2 2.g3 Txc7#, 1.Ke6 Tb6 2.c5 Lxg4#.

6. kunniamaininta (714) János Csák (HUN). Kaunista ratsujen imitaatiota. MR lyö joka ratkaisussa yhden valkean passiivisista upseereista. Miinuksena ovat valkean raskas kalusto ja mattiasemat, jotka eivät ole kovin kauniita. Taloudellisuus kuitenkin vaikuttaa hyvältä valkean materiaaliin nähden.

1.Ra2 Re2 2.Rxc3 Rxc3#, 1.Rb3 Rxf3 2.Rxd2 Rxd2#, 1.Rd3 Rh3 2.Rxf2 Rxf2#.

7. kunniamaininta (846) Kari Valtonen (FIN). Sama valkea sotilas korottuu kolmesti D:ksi eri ruutuihin mallimatein. Esteettistä kauneutta tuo mD:n kolme "täyspitkää" siirtoa. Ylimääräinen musta sotilas tietysti jää harmittamaan, mutta taloudellisuus on silti vaikuttava.

1.Dc8 bxc8D+ 2.Ka7 Db7#, 1.Da3 b8D 2.Da5 Db7#, 1.Dh8+ Kc5 2.Dxa8 bxa8D#.

Maininnat ilmestymisjärjestyksessä:

(683) Nikolai Vasjutshko (UKR). Idea on kunnianhimoinen: mustan upseerin lyöntipiillottaminen + valkean upseerin syöttö valkean linjan avaamiseksi ja mustan linjan katkaisemiseksi. Tekninen toteutus on kuitenkin heikko, mikä pudotti oleellisesti sijoitusta. Muutos on erityisen heikko sisältäen myös analogian heikennyksen. Esitän version, jossa puutteet on korjattu.

a) 1.Dxe7 Rf2 2.gxf2 Lxe5#, b) 1.Lxh2 Rc6 2.dxc6 Txa7#

(717) Christer Jonsson. Tehtävässä esiintyvä valkean upseerin syöttäminen shakin estämiseksi tarjoaa paljon miellyttäviä laadinnallisia mahdollisuuksia (laadintavihje!). Tässä tehtävässä valkean massan hallinta on teknisesti hyvää, mutta analogia ei pelaa joka suhteessa ja muutos on heikonpuoleinen – erityisesti, kun mR sitten lyödään pois.

a) 1.Lf3+ Rf4 2.Kxf4 Rxd5#, b) 1.Ld3+ Re4+ 2.Kxe4 Txe2#.

(722) Branko Koludrovic (YUG). Valkea luopuu vastavuoroisesti toisesta patteristaan rakentaen maskipatterin, josta tulee kiinnitysmatit. Musta materiaali on varsin raskas. Ruutu b3 tukitaan vastavuoroisesti D:lla ja R:lla. Tässä on duaalinvälttöä, jonka motivointi ei ole yksimääreinen (suojauksen/pakoruudun antamisen välttäminen), mikä pudotti sijoitusta.

a) 1.Kc2 Tc8 2.Rb3 Rx3#, b) 1.Kc4 Dg8 2.Db3 Rfxe5#.

(746) Nikolai Vasjutshko. Kyseessä on pienimuotoinen mutta kaunis mustan tempo + Zilahi.

1.Le8 Kd4 2.Lxg6 Rg7#, 1.Lg8 h4 2.Lxe6 Txg5#.

(751) J. C. van Gool (NED). Tehtävä esittää mustan Grimshaw-katkon + valkean

Maininta
Nikolai Vasjutshko (UKR)

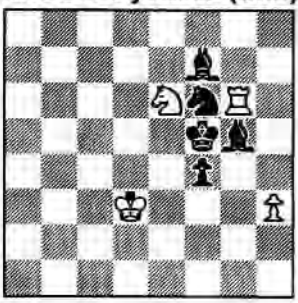

a#2 2.1.1.1 4+5

Maininta
J. C. van Gool (NED)

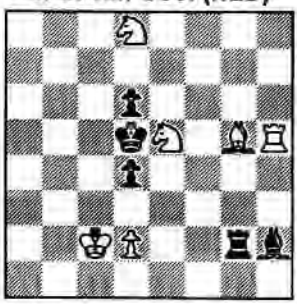

a#2 2.1.1.1 6+5

Maininta
György Bakcsi &
László Zoltán (HUN)

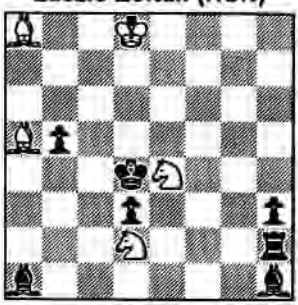

a#2 3.1.1.1 3+3

katkon. Tiettyä mekaanisuutta on.

1.Txg5 d3 2.Tg3 Rg4#, 1.Lxe5 Kd3 2.Lg3 Lf4#.

(752) György Bakcsi & László Zoltán (HUN). Tässä on myös mustan Grimshaw-katko + vR:t seuraavat toisiaan. Muutos on raskaanpuoleinen.

a) 1.Lg2 Rb3+ 2.Kc4 Red2#, b) 1.Tg2 Rd6+ 2.Kc5 R2e4#.

(756) Nikolai Vasjutshko & Kari Valtonen. Tehtävässä on musta Umnov + "tilapäinen päästö" + valkean siirtojärjestyksen vaihtuminen. Taloudellisuutta voi hieman parantaa (kts. tuomarin versio).

1.Th3 d4 2.Dh2+ Re2#, 1.Lc7 Re2 2.De5+ d4#.

(781) Janne Syväniemi (FIN). Kahdeksan valkean eri linjoilla olevan sotilaan raivaaminen + vT:n mattisiirrot kahdeksan eri linjan ruudulle on kunnioitettava ja mainitsemisen arvoinen saavutus, kun yövartijoita ei jää. Tekniikka on siis varsin hyvää.

1.Dxh5 Txh6 2.Dh3 Txh3#, 1.Dxg4 Tg6 2.Dg3 Txg3#, 1.Rxf5 Tf6 2.Rg3 Tf3#, 1.Lxe4 Te6 2.Lf3 Te3#, 1.Lxd4 Txd5 2.Le3 Td3#, 1.Lxc4 Tc6 2.Ld3 Tc3#, 1.Kxb4 Lxe8 2.Ka3 Tb6#, 1.Db3 Tc6 2.Kxa4 Ta6#.

(850) Nikolai Vasjutshko. Zilahin lisäksi musta lyö toisenkin valkea upseerin "matkan varrelta".

1.Dxe4 Lc7 2.Dxd5 Lxd5#, 1.Dxg8 Rxc5 2.Dxd8 Txd8#.

Maininta
Nikolai Vasjutshko (UKR)
& Kari Valtonen (FIN)

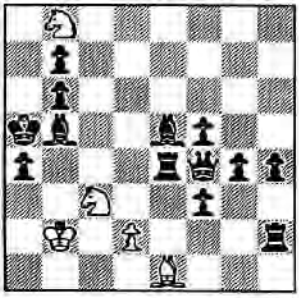

a#2 2.1.1.1 5+13

Maininta
Janne Syväniemi (FIN)

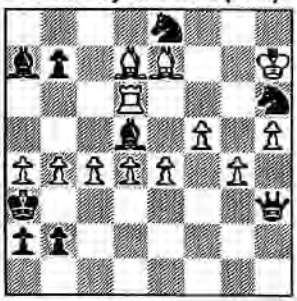

a#2 8.1.1.1 12+9

Maininta
Nikolai Vasjutshko (UKR)

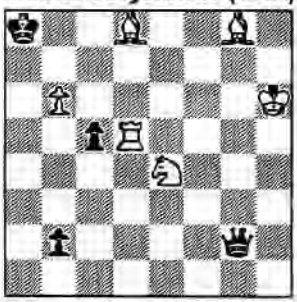

a#2 2.1.1.1 6+4

Maininta
Mihail A. Pavlov (RUS)

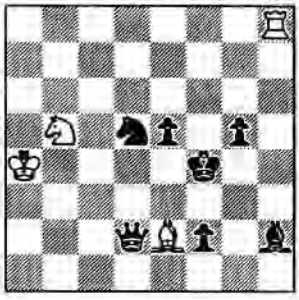

a#2 3.1.1.1 4+7

Maininta
Christer Jonsson (SWE)

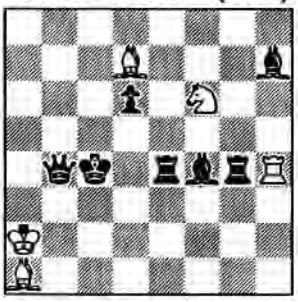

a#2 b) +vse2 5+7
c) vLd7->h1

Maininta
Unto Heinonen (FIN)

a#2 9.1.1.1 4+9

(852) Mihail A. Pavlov (RUS). MK:n lähtöruutu tukitaan kolmella eri upseerilla.

1.Ke3 Te8 2.Rf4 Txe5#, 1.Kf5 Th6 2.Lf4 Rd6#, 1.Ke4 Th3 2.Df4 Ld3#.

(853) Christer Jonsson. 1/3-kiinnityksen jokainen upseeri tukkii ruudun c5 vuorollaan. Vastaavaa lyöntisykliikkaa ei valitettavasti löydy.

a) 1.Le3 Lxg4 2.Lc5 Le2#, b) 1.Te5 Rxg4 2.Tc5 Re3#, c) 1.Tg5 Rxe4 2.Tc5 Rxd6#.

(854) Unto Heinonen. Saman valkean sotilaan ennätykselliset yhdeksän korotusta ansaitsee maininnan, kun asema on yllättävänkin kevyt eikä yövartijoista ole tietoa. Teknistä taituruutta.

1.e5 f8D+ 2.Ke6 Dd6#, 1.Ke7 f8T+ 2.Df7 Thxf7#, 1.Rc4 f8L 2.Re5 Le7#, 1.Re4 f8R 2.Rg5 Rd7#, 1.Dg5 f8D+ 2.Kg6 Df7#, 1.Kg5 f8R+ 2.Lf6 Rxe6#, 1.Te8 fxe8D 2.e5 De7#, 1.Ta7 Txh8 2.Kg7 f8D#, 1.Dg8 fxg8D 2.Lg7 Dxg7#.

805v Jorma Paavilainen
versio M. Grönroos

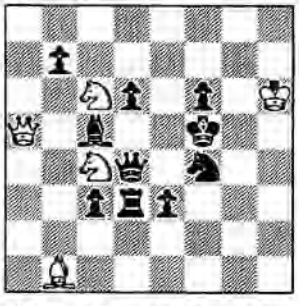

a#2 b) Rc6->h2 5+10

683v Nikolai Vasjutshko
versio M. Grönroos

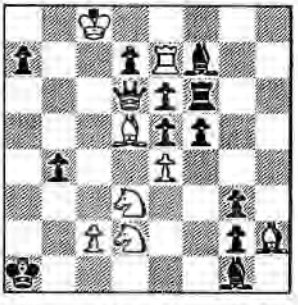

a#2 2.1.1.1 8+13

756v Nikolai Vasjutshko
& Kari Valtonen
versio M. Grönroos

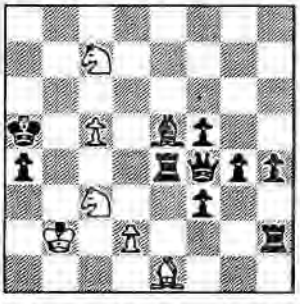

a#2 2.1.1.1 6+10

Ratkaisut:
805v: a) 1.De4 Da2 2.Td4 Rxe3#, b) 1.De5 La2 2.Ld4 Rxd6#. 683v: 1.Dxe7 Rf2 2.gxf2 Lxe5#, 1.Lxh2 Lc6 2.dxc6 Txa7#. 756v: 1.Th3 d4 2.Dh2+ Re2#, 1.Ld6 Re2 2.De5+ d4#.

Vaasa, heinäkuu 1998

Mikael Grönroos

Huomautukset on lähetettävä viimeistään 30.4.1999 osoitteella Kari Valtonen, Kuninkaankatu 39 A 7, 33200 Tampere.

Timo Koistisen

50-vuotisjuhlakilpailun tuomio

Tammikuussa 1998 julistetun kilpailun laadinta-aika päättyi 31.3.1998. Sen aiheena olivat vapaamuotoiset monisiirtoiset apumatit. Satunappuloita tai satuehtoja ei hyväksytty, ei myöskään 0-muotoa. Saimme tuomittavaksemme 5 laatijalta 11 tehtävää, jotka kaikki osoittautuivat korrekteiksi. Palkintotehtävät erottuivat selvästi muusta joukosta. Muutamissa sijoittumattomissa oli ideaa, mutta tehtävien työstäminen oli jäänyt kesken. Tehtävät on tarkistettu Ilkka Blomin erinomaisella AlyBadix-tietokoneohjelmalla.

1. palkinto
Unto Heinonen, Helsinki

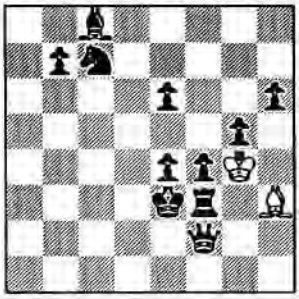

a#5 2+11

2. palkinto
Henry Tanner, Helsinki

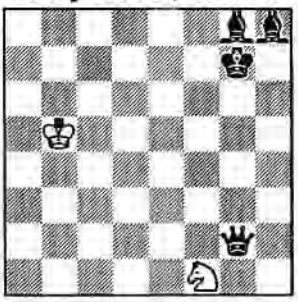

a#6 2+4

2. p. Henry Tanner
Versio: Timo Koistinen

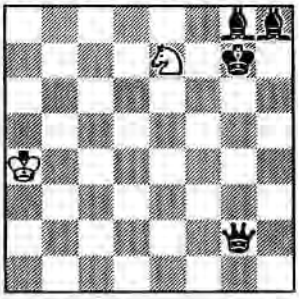

a#6 2+4

1. palkinto: Unto Heinonen, Helsinki

Koneisto toimii kuin tarkkuuskello. Mustan neljän nappulan (syklisen) ja valkean kahden nappulan paikanvaihtojen mausteena on vielä valkean lähetin ja mustan kuningattaren upea uraus. Valkea minimaali ja mallimatti. Tehtävän sisältö huomioiden varsin taloudellinen.

1.Dc2 Lf1 2.Tf2 Kh3 3.Kf3 Ld3 4.e3 Lf5 5.De4 Lg4#.

2. palkinto: Henry Tanner, Helsinki

Tehtävän esittämä uraus ja kuningattaren piilottaminen on esitetetty aiemminkin, muttei näin avarassa muodossa ja näin taloudellisesti. Tehtävä sisältää lisäksi valkean ratsun katkon ja valkean kuninkaan marssin, jotka sopivasti täydentävät kaunista kokonaisuutta. Valkea minimaali ja ihannematti.

1.Lh7 Re3 2.Kg8 Rd5 3.La1 Kc6 4.Db2 Kd7 5.Dh8 Ke8 6.Lg7 Re7#.

Tehtävään saa lisättyä valkean ratsun paluun, josta oheisena Timo Koistisen versio.

1.Lh7 Rd5 2.Kg8 Kb5 3.La1 Kc6 4.Db2 Kd7 5.Dh8 Ke8 6.Lg7 Re7#.

Kunniamaininta: Matti Hietanen, Vaasa

Taidokkaat eri sotilaiden haitanpoistot ja valkean lähetin täyskierto toisessa sekä koukkaus toisessa ratkaisussa. Toista ratkaisua on vaikea löytää. Valkea minimaali ja ihannematit.

1.Kc6 Lxe6 2.Ld5 Lf7 3.Kd7 Lh5 4.Ke6 Lg4#, 1.e4 Lf5 2.e5 Lxe4+ 3.Ke6 Lb7 4.Ld5 Lc8#.

Maininta: Jorma Pitkänen, Lahti

Nappuloiden taidokkaat uudelleenjärjestelyt ja hyvä tukintapeli. Mielenkiintoiset mattiasemat ja hyvä muodonmuutos. Ratkojan visainen pari. Ihannematit. Sijoittuminen korkeammalle olisi edellyttänyt enemmän temaattista sisältöä ja yhtenäisyyttä.

1.Lc5 Ke1 2.Tcd4 c4 3.Td3 exd3 4.Kd4+

Kunniamaininta
Matti Hietanen, Vaasa

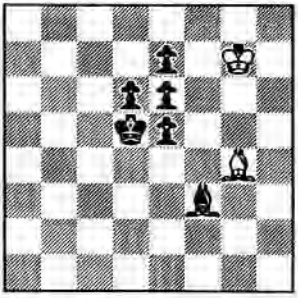

a#4 2 ratk. 2+6

Maininta
Jorma Pitkänen, Lahti

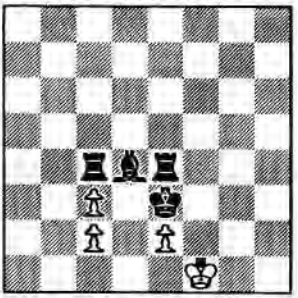

a#5 b) mRd4 4+4

Kd2 5.Te5 c3#, 1.Te5 Ke1 2.Ke4 e3 3.Rf5 Ke2 4.Td4 c4 5.Td3 cxd3#.

Huomautukset tuomiota vastaan on lähetettävä viimeistään 1.4.1999 luottamusmies Seppo Praskille, osoite Varisselänkatu 16 A 2, 65200 VAASA.

Parhaat kiitoksemme Suomen Tehtäväniekoille, luottamusmies Seppo Praskille ja eritoten kaikille kilpailun osanottajille.

Vaasassa marraskuussa 1998
Timo Koistinen ja Mikael Grönroos

SATAKUNNAN AVOIN RATKAISUKILPAILU

järjestetään sunnuntaina 21.2. klo 12 alkaen Porissa Itäpuisto 11:n piharakennuksessa.

LOPULLINEN TUOMIO

Raimo Sailaksen 50-vuotiskilpailussa on Kauko Väisäsen mainintatehtävään Ke6-Ka8 löytynyt identtinen edeltäjä (Norbert Geissler, Problemkiste 12/1991). Tehtävä menettää sijoituksensa, mutta muuten tuomio on ennallaan.

TSHEKKILÄISIÄ APUMATTIKIRJASIA

Prahalainen **Michal Dragoun** on vuonna 1998 julkaissut kolme 2-siirtoisia apumatteja esittelevää kirjasta:

1) *Braní dvou bílých figur v P2 #*: valkean upseerien lyöntejä, 52 sivua, 201 tehtävää, 98 laatijaa (U. Heinonen, P. Sola, K. Valtonen)

2) *P2 # - minimálky*: minimaalitehtäviä, 56 sivua, 213 tehtävää ja 122 liitteessä ilman kuvioita, 207 laatijaa (J. Hannelius, U. Heinonen 2, H. Laaksonen, M. Myllyniemi 2, T. Mäntta, P. Sola)

3) *P2 # - duplexy*: duplex-apumatteja, 60 sivua, 195 tehtävää ja 145 liitteessä ilman kuvioita, 209 laatijaa (M. Grönroos 2, H. Harkola, U. Heinonen 4, H. Hurme 2, V. Hynönen, M. Myllyniemi 3, P. Olin, J. Paavilainen, O. Riihimaa, S. Riihimäki, J. Tuovinen, K. Väisänen ja liitteessä A. R. Niemelä, T. Nylund, J. Saukkola, E. A. Wirtanen). Suomalaisten määrää selittävät E. Bonsdorffin (1971) ja R. Sailaksen (1996) duplexjuhlakilpailut. Esipuhe on uusimmassa kirjassa käännetty myös englanniksi, mutta muuten on tässäkin teksti tshekinkieltä. Tehtävät on ryhmitelty sisällön perusteella seuraavasti:

- toistomatit
- lähannematti
- mallimatti
- esipeli
- tempo
- korotukset
- formaaliset ja geometriset teemat
- strategiset teemat

Kirjojen painos on vain 150 kpl ja hinta noin 30-35 mk. Kiinnostuneiden kannattaa kysyä Hannu Harkolalta.

POK-erikoinen – *SIB special*

5-NAPPULAISTEN APUMATTIEN PITUUSENNÄTYKSIÄ, OSA V
LENGTH RECORDS OF HELPMATES WITH 5 MEN, PART V

Moskovalainen Viktor Zheglov on luonut tietokoneohjelman 5-nappulaisten apumattien pituusennätysten etsintään. Alla on 63 Zheglovin löydöstä, ja etsintä jatkuu! Ihastelkaa!

Mr. Victor Zheglov from Moscow has created a computer program for finding the length records of 5-man h#'s. Below you can find 63 new records by him. And the search is still continuing. Enjoy!

256. Viktor Zheglov

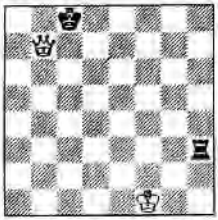

a#5 b) Th3→e3 2+2

257. Viktor Zheglov

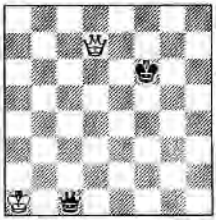

a#5½ 2+2

258. Viktor Zheglov

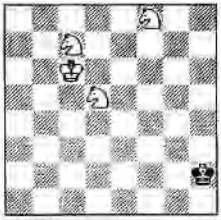

a#5½ 4+1

259. Viktor Zheglov

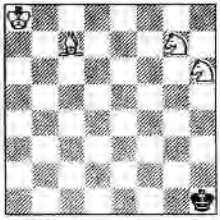

a#6½ 4+1

260. Viktor Zheglov

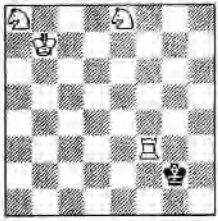

a#5 4+1

261. Viktor Zheglov

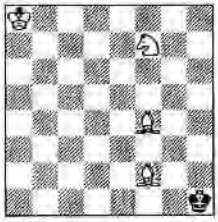

a#6½ 4+1

262. Viktor Zheglov

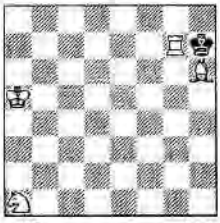

a#5 4+1

263. Viktor Zheglov

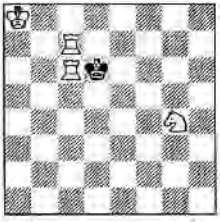

a#4 4+1

264. Viktor Zheglov

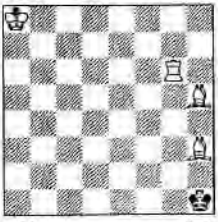

a#6 4+1

265. Viktor Zheglov

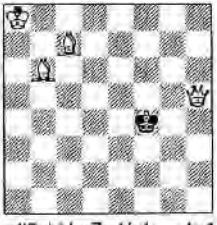

a#3 b) Lc7→h4 4+1

266. Ivan Denkovski
Skopje, Makedonia

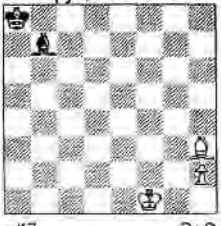

a#7 3+2

267. Viktor Zheglov

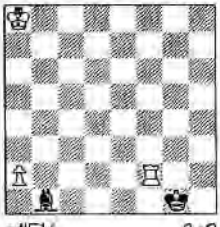

a#5½ 3+2

268. Viktor Zheglov

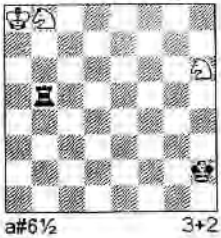

a#6½ 3+2

269. Viktor Zheglov

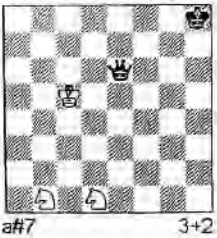

a#7 3+2

270. Viktor Zheglov

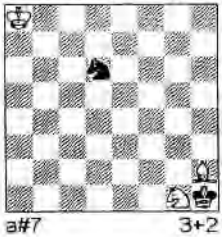

a#7 3+2

271. Viktor Zheglov

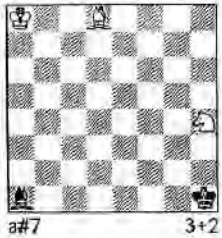

a#7 3+2

272. Viktor Zheglov

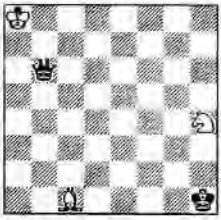

a#7 3+2

273. Viktor Zheglov

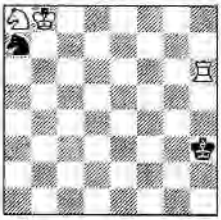

a#5 3+2

274. Viktor Zheglov

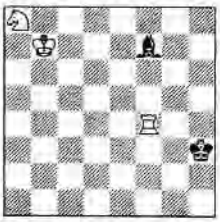

a#5 3+2

275. Viktor Zheglov

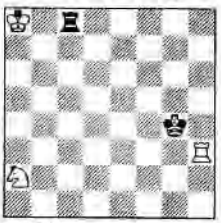

a#4½ 3+2

276. Viktor Zheglov

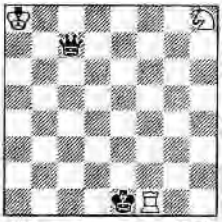

a#5 3+2

277. Viktor Zheglov

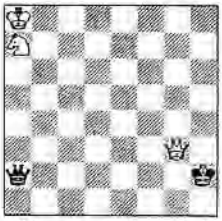

a#4 3+2

278. Viktor Zheglov

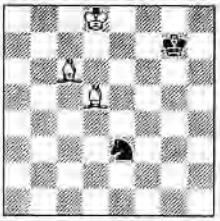

a#9 3+2

279. Viktor Zheglov

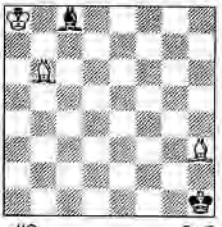

a#6 3+2

280. Viktor Zheglov

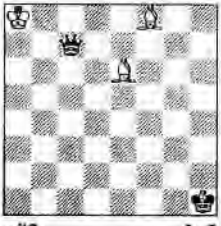

a#6 3+2

281. Viktor Zheglov

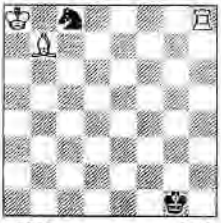

a#5½ 3+2

282. Viktor Zheglov

a#6 3+2

283. Viktor Zheglov

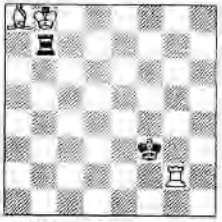

a#4½ 3+2

284. Viktor Zheglov

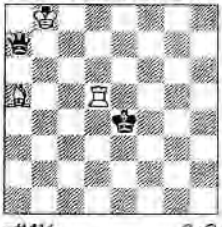

a#4½ 3+2

285. Viktor Zheglov

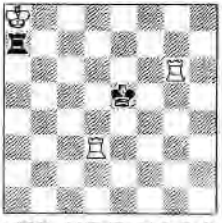

a#3½ b) Td3→b6 3+2

286. Viktor Zheglov

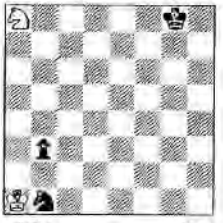

a#8½ 2+3

287. Viktor Zheglov

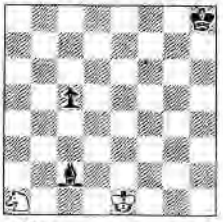

a#8½ 2+3

288. Viktor Zheglov

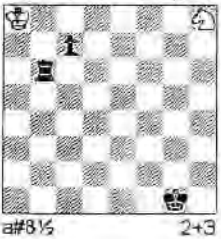

a#8½ 2+3

289. Viktor Zheglov

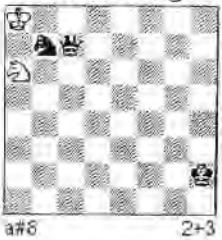

a#6 2+3

290. Viktor Zheglov

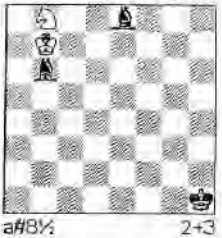

a#8½ 2+3

291. Viktor Zheglov

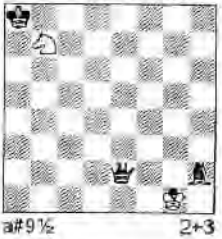

a#9½ 2+3

292. Viktor Zheglov

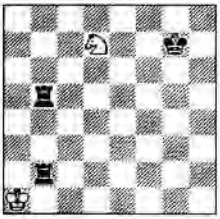

a#7½ 2+3

293. Viktor Zheglov

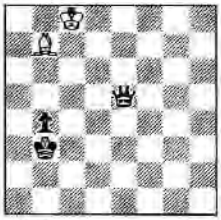

a#12 2+3

294. Viktor Zheglov

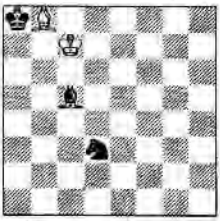

a#9 2+3

295. Viktor Zheglov

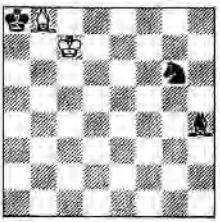

a#9 2+3

296. Viktor Zheglov

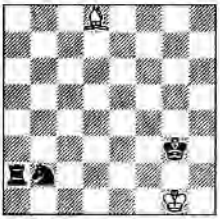

a#9½ 2+3

297. Viktor Zheglov

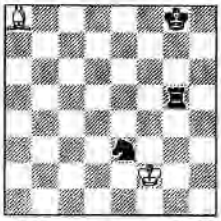

a#9½ 2+32

298. Viktor Zheglov

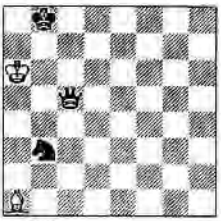

a#9½ 2+3

299. Viktor Zheglov

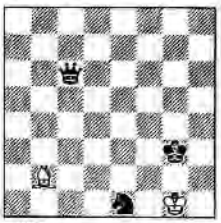

a#9½ 2+3

300. Viktor Zheglov

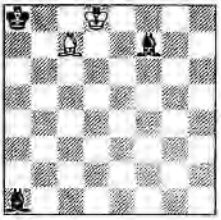

a#8 2+3

301. Viktor Zheglov

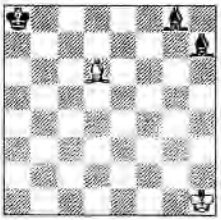

a#6½ 2+3

302. Viktor Zheglov

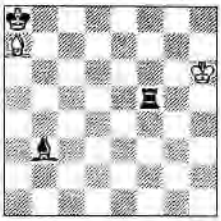

a#6½ 2+3

303. Viktor Zheglov

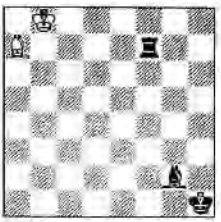

a#6½ 2+3

304. Viktor Zheglov

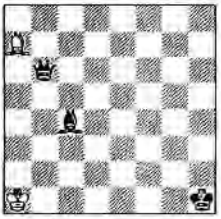

a#6½ 2+3

305. Viktor Zheglov

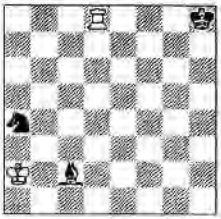

a#6 2+3

306. Viktor Zheglov

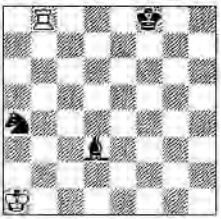

a#6 2+3

307. Viktor Zheglov

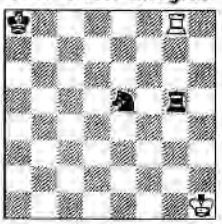

a#6 2+3

308. Viktor Zheglov

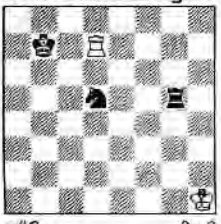

a#6 2+3

309. Viktor Zheglov

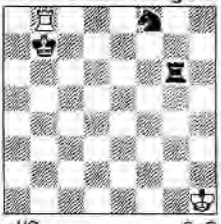

a#6 2+3

310. Viktor Zheglov

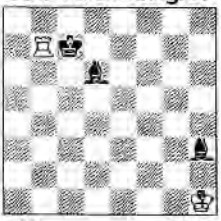

a#6 2+3

311. Viktor Zheglov

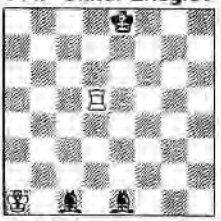

a#5½ 2+3

312. Viktor Zheglov

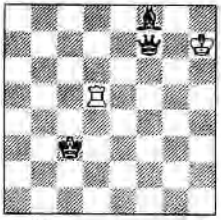

a#6½ 2+3

313. Viktor Zheglov

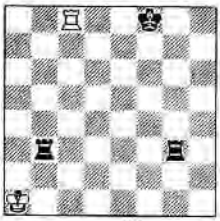

a#6 2+3

314. Viktor Zheglov

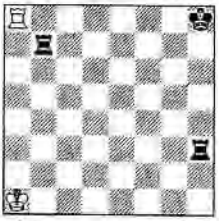

a#6 2+3

315. Zheglov & Tanner

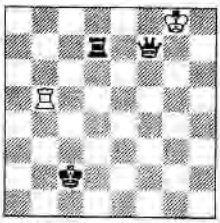

a#6½ 2+3

316. Viktor Zheglov

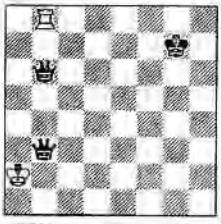

a#6½ 2+3

317. Viktor Zheglov

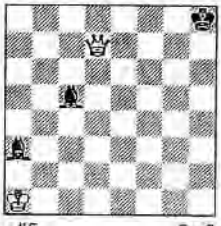

a#5 2+3

318. Viktor Zheglov

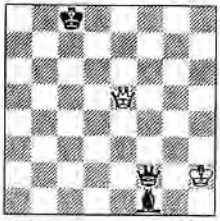

a#5½ 2+3

319. Viktor Zheglov

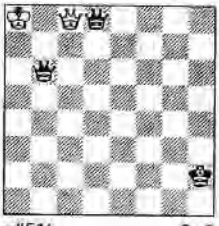

a#5½ 2+3

Ratkaisut / *Solutions*:

(i#) = ihannematti / *ideal mate*

256 a) 1. Kd8 Df3 3. Kb6 Kd3 4. Ka5 Kc4 5. Ka4 Da8# b) 1. Kd8 Dc8+ 3. Kf6 Kxe3 4. Kg5 Kf3 5. Kh4 Dg4#

257 1...Ka2 2. Dc4+ Ka3 3. Df7 Kb4 5. Kf8 Kd6 6. Dg8 De7# (i#)

258 1. Rf4 2. Kg3 Kd5 3. Kg4! Ke4 4. Kh4 Kf3 5. Kg5 Rce6+ 6. Kh4 R8g6# (i#)

259 1...Kb7 2. Kg1! Kc6 6. Kg5 Kg2 7. Kh4 Ld8#

260 1. Kh2 Tf8 2. Kg3 Rf6 3. Kf4 Rb6 4. Ke5 Te8+ 5. Kd6 Re4# (i#)

261 1...Kb7 3. Kxf2 Kd5 5. Kh3 Kf3 6. Kh4 Lg3+ 7. Kh3 Rg5# (i#)

262 1. Kh8 Tg8+ 2. Kh7 Th8+ 3. Kg6 Rc2 4. Kh5 Re3 5. Kh4 Lf4#

263 1. Kd5 Kb7 2. Ke4 Te7+ 3. Kd4 Te4+ 4. Kd5 Rf6#

264 1.-2. Kxh3 Kc6 4. Kxh5 Ke4 5. Kh4 Kf3 6. Kh3 Th6# (i#)

265 a) 1.-2. Kd3 Kc6 3. Ke4 Dd5# b) 1 Ke4 Df7 2. Ke5 Kb7 3. Kd6 Lg3#

266 1. Kb8 Lg2 6. Kg3 h8-L 7. Kh2 Le5#

267 1...a4 3. Lc8 a6 4. Lb7+ axb7 5. Kh1 b8-D 6. Kg1 Dh2#

268 1...Rf7 3. Kf4 Rxb5 4. Ke5 Rd4 5. Kd6 Rd7 6. Kc7 Re6+ 7. Kc8 Rb6# (i#)

269 1.-2. Kf6 Kd3 3. Ke5 Ke2 4. Kf4+ Kf1 6. Kh2 Rf3+ 7. Kh1 Rf2#

270 1. Kg2 Re2 3. Ke4 Ka6 4. Kd5 Rc3+ 5. Kc6 Ra4 6. Kc7 Rb6 7. Kb8 Lxd6# (i#)

271 1. Kh2 Kb7! 2. Kg3 Rf5+ 3. Kf4 Rd6 4. Ke5 Lf6+ 5. Ke6 Lxa1 6. Ke7 Kc6 7. Kd8 Lf6# (i#)

272 1. Kh2 Rg2! 2. Kg3 Re3 3. Kf4 Rd5+ 4. Ke5 Rxb6 6. Kc7 Ka6 7. Kb8 Lf4# (i#)

273 1. Kg4 Rb6 2. Rc6+ Kc8 3. Kf5 Th5+ 4. Ke6 Te5+ 5. Kd6 Rc4# (i#)

274 1. Le8 Tf6 2. Kg4 Ta6 3. Kf5 Rb6 4. Ke6 Rc8+ 5. Kd7 Td6#

275 1...Ka7 2. Kf5 Rc3 3. Ke6 Th6+ 4. Kd7 Td6+ 5. Kc7 Rb5#

276 1. Kd2 Rf7 2. Da5+ Kb7 3. Kc3 Tc1+ 4. Kb4 Tc4+ 5. Kb5 Rd6#

277 1. Kh1 Df4 2. Dh2 Rc6 3. Kg2 Re5 4. Kh3 Dg4#

278 1. Kf6 Ld7 3. Kxd5 Kf6 5. Kf3 Kh4 6. Kg2 Lh3+ 7. Kh1 Kg3 8. Rf1+ Kf2 9. Rh2 Lg2# (i#)

279 1. Lg4 Kb7 3. Kg3 Kc5 5. Ke1 Ke3 6. Ld1 La5#

280 1. Dh2 Kb7 4. Kh4 Ke4 5. Kh5 Kf5 6. Dh4 Lf7#

281 1...Kb8 3. Rg8 Kd6 4. Rh6 Ke5 5. Kh2 Kf4 6. Kh3 Txh6# (i#)

282 1. Kg3 Lg4 2. Kh4 Kb8 3. Kg5 Te1 4. Kf6 Le2 5. Ke7 Lb5+ 6. Kd8 Te8#

283 1...Kc8 2. Kf4 Kd8 3. Tb5 Ke7 4. Tf5 Tg4+ 5. Ke5 Te4#

284 1...Kc8 2. Db6 Td1 3. Db5 Ld2 4. Kd5 Lb4+ 5. Kc6 Td6#

285 a) 1...Kb8 2. Td7 Ta3 3. Kd5 Tg5+ 4. Kc6 Ta6#; b) 1...Kb8 2. Te7 Tg4 3. Te6 Kc7 4. Kd5 Tb5# (i#)
286 1...Kb2 2. Rc3 Ka3 5. Kd5 Kb6 6. Kc4 Ka6 7. Kb4 Rb6 8. Ka3 Ka5 9. Ra2 Rc4# (i#)
287 1...Kd2 4. Ke5 Kb5 5. Kd4 Rb3+ 6. Kc3 Rxc5 8. Ka1 Ka3 9. Lb1 Rb3# (i#)
288 1...Rg6 2. c5 Rf4 4. Th1 Kc6 7. c2 Kf3 8. c1-T Kg3 9. Tf1 Re2# (i#)
289 1. Da5 Kb8 4. Ke5 Ke8 5. Kd6 Rb4 6. Kc7 Ke7 7. Kb8 Kd7 8. Da8 Rc6# (i#)
290 1...Rd7 4. Ke4 Ke7 6. Kc6 Rxe8 8. Ka8 Kc8 9. La7 Rc7# (i#)
291 1...Kh1 3. Kc7 Rd3 4. Kd6 Rf2 6. Kf4 Kh3 7. Kf3 Kh4 8. Kg2 Re4 9. Kh1 Kh3 10. Lg1 Rg3#
292 1...Rb8 2. Tf5 Ra6 3. Tb8 Ka2 4. Ta8 Kb3 5. Tff8 Kc4 7.Ke8 Ke6 8. Td8 Rc7# (i#)
293 1. Kc4 La6+ 2. Kd5 Kb7 4. b2 Kb5 7. Kg2 Kd2 8. Kh1 Le2 9. b1-R+ Ke110. Rd2 Kf2 11. Rf3 Lf1 12. Rh2 Lg2#
294 1. Rc1 Kd7 2. Kb7 Ld6 4. Ka5 Kxc5 5. Ka4 Kd4 6. Kb3 La3 8. Ka1 Kc2 9. Ra2 Lb2# (i#)
295 1. Rf8 Kd6 2. Kb7 La7 4. Kd8 Lxh4+ 6. Kf7 Lh6 8. Kh8 Kf7 9. Rh7 Lg7# (i#)
296 1...Kf1 2. Kf4 Ke2 4. Ra3 Kc3 6. Kd2 Kxa2 7. Kc1 Kb3 9. Ka1 Lc1 10. Rb1 Lb2# (i#)
297 1...Kf3 3. Ke6 Kxg5 4. Ke5 Kh5 6. Kg3 Lh3 8. Kh1 Kg3 9. Rf1+ Kf2 10. Rh2 Lg2# (i#)
298 1...Ld4 2. Kc7 Lxc5 3. Kc6 Ka7 4. Kb5 La3 5. Ka4 Kb6 6. Rc1 Kc5 9. Ka1 Kc2 10. Ra2 Lb2# (i#)
299 1...Kf1 3. Ra3 Kd3 4. Kf2 Ld4+ 5. Ke1 Lc5 7. Kc1 Kb3 9. Ka1 Lc1 10. Rb1 Lb2#
300 1.-2. Kc6 Lxa1 4. Ke7 Kc7 6. Kg8 Ke5 7. Kh8 Kf6 8. Lg8 Kg6#
301 1...Kg2 2. Ld3 Kf3 3. La6 Ke4 4. Lh7+ Kd5 5. Ka7 Kc6 6. Le4+ Kc7 7. La8 Lc5#
302 1...Lf2 2. Tf6+ Kg5 3. Ta6 Kf4 4. Kb7 Ke3 6. Ka5 Kc5 7. La4 Le1#
303 1...Lb6! 2. Tf1 Kc7 3. Lf3 Kd6 4. Kg2 Kc5 6. Ke1 Ke3 7. Ld1 La5#
304 1...Lb8 2. Dg1+ Kb2 4. Kf2 Kd4 5. Dd1+ Ke4 6. Ke1 Ke3 7. Lf1 Lg3#
305 1. Kg7 Th8! 2. Lh7 Kb3 3. Kf7 Kc4 4. Lg8 Kd5 5. Ke8+ Kd6 6. Kd8 Txg8#
306 1. Ke7 Tb3 2. Kd6 Txd3+ 3. Kc5 Kb1 4. Kb4 Td4+ 5. Ka3 Kc2 6. Ka2 Txa4# (i#)
307 1. Kb7 Kh2 2. Tg3 Kxg3 3. Rd7 Kf4 4. Rf8 Ke5 5. Kc8 Kd6 6. Kd8 Txf8# (i#)
308 1. Rc7 Kh2 2. Tb5 Kg3 3. Kc8 Kf4 4. Tb8 Ke5 5. Re6 Kd6 6. Rd8 Tc7#
309 1. Kc7 Kh2 2. Tg8 Kh3 3. Rg6 Kg4 4. Tc8 Kf5 5. Kd8 Ke6 6. Ke8 Txc8#
310 1. Kc6 Kg1 2. Lc7 Kf2 3. Lb6+ Ke2 5. Ka4 Kc4 6. La7 Txa7#
311 1...Te5+ 2. Kd7 Txe1 3. Kc6 Txc1+ 5. Ka4 Kc3 6. Ka3 Ta1# (i#)
312 1...Kh8 2. Lg7+ Kh7 3. Ld4+ Kh6 5. Ke1 Kg4 6. Lf6 Kf3 7. Kf1 Td1#
313 1. Ke7 Tc2 2. Kd6 Tb2 4. Kb4 Kc2 5. Ka3 Tb1 6. Tb4 Ta1#
314 1. Kg7 Ka2 2. Th8 Ka3 3. Tf7 Kb4 4. Tb8+ Kc5 5. Kf8 Kd6 6. Ke8 Txb8# (i#)
315 1..Kh8 2. Dg8+ Kxg8 4. Tb3 Ke6 6. Ka3 Kc4 7. Tb2 Ta5# (i#)
316 1..Ka1 2. Df3! Ka2 3. Df7+ Ka3 4. Dd8 Kb4 5. Kf8 Kc5 6. Dc8+ Kd6 7. Ke8 Txc8# (i#)
317 1. Lf8! Kb1 2. Lae7 Kc2 4. Kf6 Ke4 5. Lg7 Df5. #
318 1..Kh1 2. Df7 Df4 3. Lb5 Kg2 5. Ke6 Ke4 6. Ld7 De5#
319 1..Db8+ 2. Ddd6 De8 3. Df2 Kb7 4. Ddg3 Kc6 5. Kg2 Kd5 6. Kf3 De4#

Huomautuksia:

256 & 257 ovat nelinappulaisia, ja molemmat parantavat vanhaa ennätystä puolella siirrolla. Edellinen (KD–KT) parantaa Lindgrenin ja Tomasevicin ennätyksiä vuodelta 1978 (*CHM* 2316 ja 2317). Materiaalin KD–KD edellinen ennätys on tehty niinkin varhain kun 1948 (Niemann, *CHM* 2359).

Muista tehtävistä suurimman parannuksen edelliseen ennätykseen tekee 293 (KL–KDs), joka on kokonaista kolme siirtoa pitempi kuin 231 (*ST* 2/12997). Samalla se on 12-siirtoisena toiseksi pisin 5-nappulainen. Sen edelle jää vain Maslarin 13-siirtoinen materiaalilla KL–KTs (*CHM* 5676).

Tehtävät 279, 288, 292, 298, 299, 302–304 ja 319 poistavat edellisten ennätysten alkuaseman shakin, ja 285 puolestaan poistaa lyöntialkusiirron (252, *ST* 1–2/1998) ja antaa vielä b-muodonkin.

Notes:

256 & 257 have four men only, and they improve the previous records from 1978 and 1948, respectively. The new record of 293 is three moves (!) longer than the previous one, and it is, at the moment, the second longest 5-man h#.

Problems 279, 288, 292, 298, 299, 302–304 and 319 get rid of the initial check of the old record, whereas 285 avoids the capture in the first move.

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

SUOMEN 43. RATKAISIJAMESTARUUSKILPAILU

Alkukilpailu

Järjestäjä: **Suomen Tehtäväniekat ry** Suomen Keskusshakkiliiton luvalla
Tuomari: **Joose Norri**
Ylituomari: **Olli Heimo**

OSALLISTUMINEN JA KILPAILUN KESTO: Kilpailuun voi osallistua kuka tahansa. Kilpailuaika on 15.1.–1.3.1999 ja tehtävien ratkaisut on lähetettävä kirjallisina viimeistään 1.3.1999 (postileima) osoitteeseen: **Joose Norri, Meritullinkatu 7 A 13, 00170 Helsinki** tai sähköpostiosoitteeseen stniekat@sci.fi. Lähetettyjä ratkaisuja saa täydentää kirjallisesti yhden kerran kilpailun kuluessa. Osanottomaksua ei ole.

TEHTÄVÄT JA PISTELASKU: Kilpailun kohteena ovat oheiset 10 tehtävää. Kunkin tehtävän täysin oikeasta ratkaisusta saa 10 pistettä. Tuomari vähentää pisteitä harkintansa mukaan, jos ratkaisu on virheellinen tai puutteellinen. Kokonaan virheellisestä tai puuttuvasta ratkaisusta saa 0 pistettä.

RATKAISUT: Tehtävien tarkoitetut ratkaisut saa tuomareilta 2.3.1999 lähtien, josta alkaen ne saa myös julkaista. Viralliset ratkaisut, joiden perusteella pistelasku tapahtuu, samoin kuin yksityiskohtaiset pistelaskuperusteet julkaistaan alkukilpailun tulosten yhteydessä, jotka lähetetään kaikille osallistujille.

LOPPUKILPAILU: Loppukilpailuun ovat oikeutettuja osallistumaan kaikki vähintään 80 pistettä saavuttaneet ratkaisijat, kuitenkin vähintään 20 parasta. Loppukilpailun tehtävät lähetetään jatkoon päässeille ratkaisijoille heti alkukilpailun tulosten vahvistamisen jälkeen.

VALITUKSET: Ratkaisuja tai pisteytyksiä koskevat valitukset on lähetettävä ylituomarille osoitteella **Olli Heimo, Vattuniemenkatu 16 b A 7, 00210 Helsinki**. Valitusaika ilmoitetaan myöhemmin. Ylituomari käsittelee valitukset niin, että loppukilpailu voidaan järjestää touko–kesäkuussa 1999. Ylituomarin päätökset ovat lopullisia.

PALKINNOT: Kaikkien alkukilpailussa vähintään 20 pistettä saavuttaneiden kesken arvotaan viisi kirjapalkintoa. Loppukilpailun kolme parasta saavat palkinnot 200, 150 ja 100 mk.

SUOMEN MESTARUUS: Loppukilpailun voittaja on Suomen ratkaisijamestari 1999. Mestaruuden voi voittaa vain Suomen kan

1)

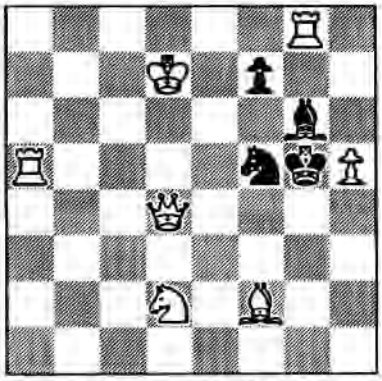

Kahden siirron matti (2 #)

2)

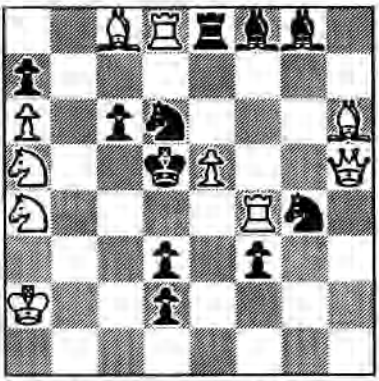

Kolmen siirron matti (3 #)

3)

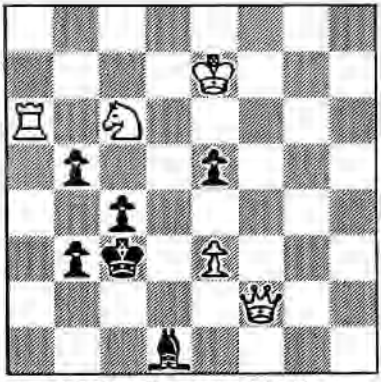

Neljän siirron matti (4 #)

4)

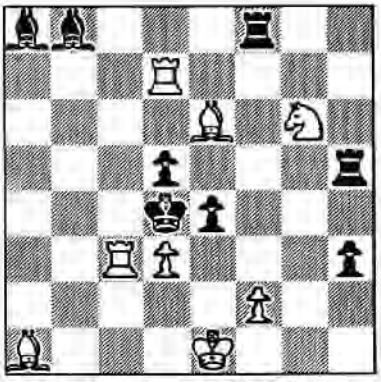

Kuuden siirron matti (6 #)

5)

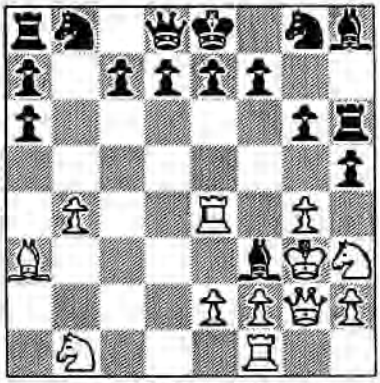

Lyhin johtopeli

6)

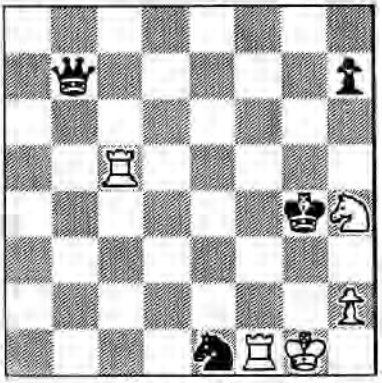

Voitto (+)

EHTÄVÄT

7)

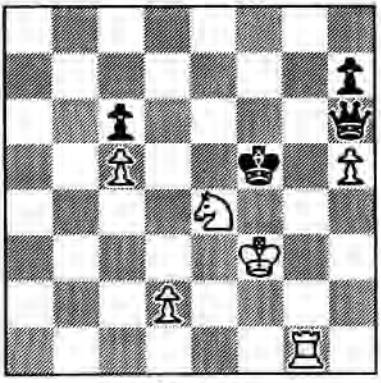

Voitto (+)

8)

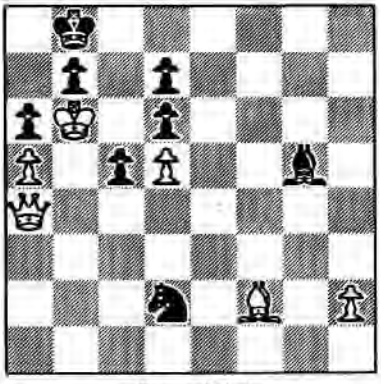

Tasapeli (=)

9)

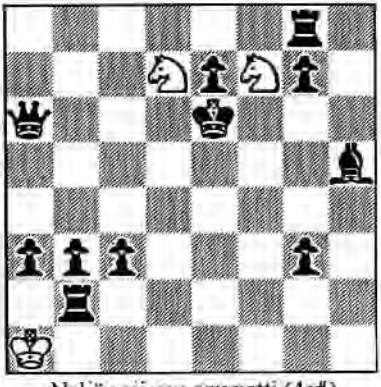

Neljän siirron apumatti (4a#)

10)

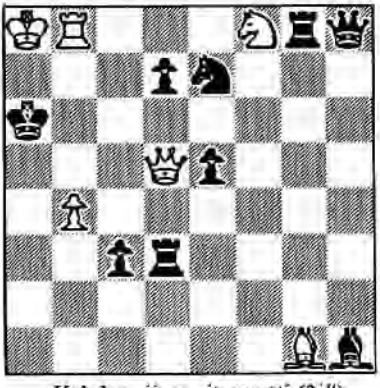

Kahden siirron itsematti (2i#)

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Puheenjohtaja Hannu Harkola, Ampujantie 18 B, 00700 Helsinki, puh. 09-3853898
Sihteeri Timo Kallio, Palvaanniemenkatu 16 K 14, 33700 Tampere, puh. 03-3635378
Taloudenhoitaja Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta, puh. 03-3483447
http://www.sci.fi/~stniekat
E-mail: stniekat@sci.fi

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho: Jan Hannelius, Lukonrinne 32, 36200 Kangasala
Satakunnan osasto: Veikko Valo PL 153, 28101 Pori
Turun osasto: Hannu Sokka, Vanha Tampereentie 54 B 20, 20300 Turku
Vaasan osasto: Seppo Praski, Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa
Lahden Tehtäväshakki: Jorma Pitkänen, Rajakatu 4 A 17, 15100 Lahti

salainen. Suomen Tehtäväniekat ottaa loppukilpailun tulokset huomioon luokitellessaan ratkaisijoita.

TEHTÄVIEN RATKAISUOHJEET

YLEISTÄ: Jokaisessa tehtävässä on yksi tarkoitettu ratkaisu. Jos kuitenkin tehtävässä olisi useita ratkaisuja, niin yhden ratkaisun ilmoittaminen riittää täyden pistemäärän saamiseksi. Jos taas tehtävä osoittautuisi ratkaisuttomaksi, niin kaikki osallistujat saavat siitä täydet pisteet.
Mattiin vaadittua siirtolukua nopeammin johtava ratkaisu on samanarvoinen kuin täyspitkä ratkaisu. Matti- ja itsemattitehtävissä (1–4, 10) ei mattisiirtoja tarvitse ilmoittaa.
Jos ratkaisu tai sen osa on kirjoitettu tulkinnanvaraisesti, ei ratkaisua tai sen osaa hyväksytä, ellei tuomari voi varmasti päätellä, mitä ratkaisija on tarkoittanut.
Ylituomari päättää harkintansa mukaan tapauksista, joista ei ole mainintaa näissä ratkaisuohjeissa.

Tehtävä 1 (2#): On ilmoitettava valkean alkusiirto, joka johtaa mattiin viimeistään valkean toisessa siirrossa kaikkia mustan siirtoja vastaan.

Tehtävä 2 (3#): On ilmoitettava valkean alkusiirto ja kaikki muunnelmat, jotka johtavat mattiin valkean 3. siirrossa. Muunnelmat = mustan siirrot, jotka aiheuttavat valkealle vähänkin erilaiset toiset siirrot, ja vastaavat valkean toiset siirrot. Jos mustan siirto sallii valkealle yhtä useampia toisia siirtoja, riittää yhden toisen siirron ilmoittaminen. Jos yhtä useampi mustan siirto sallii valkealle saman toisen siirron, riittää yhden mustan siirron ja valkean toisen siirron mainitseminen.

Tehtävät 3–4 (4# ja 6#): On ilmoitettava ratkaisu kuten tehtävässä 2, paitsi että muunnelmat on kirjoitettava valkean toiseksi viimeiseen siirtoon asti. On huomattava, että muunnelmat voivat haarautua mistä tahansa mustan siirrosta.

Tehtävä 5 (lyhin johtopeli): Shakkipelin alkuasemasta valkea ja musta pyrkivät yhteistuumin vuorotellen siirtäen kuvioasemaan mahdollisimman pienellä siirtomäärällä. On ilmoitettava lyhimmän pelin kulku siirto siirrolta.

Tehtävät 6–8: Tehtävässä valkea alkaa ja saavuttaa voittoaseman (tehtävät 6 ja 7) tai tasapeliaseman (tehtävä 8) parhaitakin mustan siirtoja vastaan. On ilmoitettava alkusiirto ja korkeintaan kolme ratkaisijan parhaimmiksi arvioimaa muunnelmaa. Kukin muunnelma voi haarautua mistä tahansa mustan siirrosta.

Tehtävä 9 (4a#): Tehtävässä musta alkaa ja musta ja valkea siirtävät vuorotellen pyrkien yhteistuumin asemaan, jossa valkea voi tehdä mustasta matin 4. siirrossa. On ilmoitettava ratkaisun kaikki siirrot mattiin asti.

Tehtävä 10 (2i#): Tehtävässä valkea alkaa ja pakottaa vastentahtoisen mustan tekemään valkeasta matin toisella siirrolla. On ilmoitettava alkusiirto, mustan siirrot, jotka aiheuttavat valkealle vähänkin erilaiset toiset siirrot, sekä niitä vastaavat valkean toiset siirrot. Jos yhtä useampi mustan siirto sallii valkealle saman toisen siirron, riittää yhden mustan siirron mainitseminen.

Ratkaisut on keksittävä omin neuvoin ilman toisen henkilön apua.

Ensipainokset

Originals

Tuomarit / *Judges* 1998: Lopputehtävät / *Studies* (1997–1998) Pauli Perkonoja a#2/h#2 Stephen Taylor, a#3- /h#3- Michael McDowell. Muiden tuomareiden nimet ilmoitetaan myöhemmin. *The names of the other judges will be given later.*

Mattitehtävät / *Direct mates*
Jukka Tuovinen
Steniuksentie 35 A 1, 00320 HELSINKI
Puh/*Tel.*: 040 590 6609

Tämänkertaisen palstan tehtävistä monet ovat keskimääräistä helpompia, minkä vuoksi uusienkien ratkaisijoiden kannattaisi yrittää tällä kertaa ratkaisemista. Huomiota herättävää on myös uuden, tähän asti lähinnä pelipuolella vaikuttaneen suomalaislaatijan esikoistehtävä, jonka toivoisin kannustavan muitakin lehtemme lukijoita yrittämään laatimista.

Kaikki tehtävät ovat koneella tarkistettuja. Ratkaisut postiin 7 viikon kuluessa lehden ilmestymisestä.

MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 1–2/98

1395 Väisänen 1. Lxh2/Rcd6? Tc6/Lxd6! 1. Ld6 Lxd6/Txd6 2. Rb6/Rc7#. R-houkutukset aika helppo kumota (AH).

1396 Markovtsi 1. Dc6? (2.dxc7/d7/Rd8#) Td7/Te8/cxd6 2. Dd5/Dxe8/Dxd6# 1. - Rxg4!. 1. d7! (2. Dc6/Dxa8/d8R#) Txd7/Te8/Tf7# 2. De5/dxe8D/Te5#. Ojanen-thema x 2 (laatija).

1397 Tkatshenko 1. Rc7! 2(Rf3#) Lg4/Lf5/Lg2/Rfg5/Rhg5/Dxg6 2. De4/Txf5/Df5/Dd6/Df6/Rxg6#. Koko kerma laudalla tekee tehtävästä työtellään vaikean (PV). Laatijan tarkoituksena on ilmeisesti ollut tehdä tehtävästä sotilaaton, mutta kauneusvirheenä voidaan pitää Joose Norrin havaitsemaa seikkaa, että Le3 voidaan korvata sotilaalla (JT).

1398 Vitale 1. Dxd5! (2. Lb7) Rg5/Rf2/Rf6 2. Dxd6+ 1. - Rg-/Te3/Kc8 2. c7+/Dxf7/Dxf7. Kelpo tehtävä (PV). Aika raakilemaisen tuntuinen (AH).

1399 Backe 1. Te1! (2. e4+) Txe2 2. Dg8+ Te6 3. Te5#, 1. - Lxe2 2. Da5+ Lb5 3. Lc4# 1. - Txd6/Ld3/Te3(4) 2. De7/Dxd7/Dg8+. Teema: Weisauer-uraus (KVa).

1400 Heiskanen 1. Te1! (2. Th1#) Rf3(5) 2. Th1+ Rh4/Rh2 3. Th2/Le1.

1401 Räisänen 1. Te5! sp. c5 2. Lb3 c4 3. Tb5 axb5/cxb3 4. Rxb5/Txb3#. Vain yksi, mutta todella hyvä muunnelma (AH).

1402 Bogdanov 1. Tcd3+? Rfd4# 1. Rb6+? axb6! 1. Rf6+? exf6!, 1. f3! (2. Ted3+ Red4 3. Re3+(A) T(R)xe3 4. Txc5#(B)), 1. - Red4 2. Rb6+ axb6 3. Txc5+(B) bxc5 4. Rc3#(C), 1. - Tc1 2. Tcd3+ Re(f)d4 3. Rc3+(C) Txc3 4. Txe5#(D), 1. - Rfd4 2. Rf6+ gxf6 3. Txe5+(D) fxe5 4. Re3£(A). Cycl. 3–4 white moces in threat & three variants: AB-BC-CD-DA with white unblockade field/lines (laatija). Näytti ensin sekavalta, mutta on koko joukon paras (AH)!

1403 Louridas 1. Dh4! Kf3 2. Rb5/Ke3 3. Dg3+ Ke2 4. Rb6 Kd2 5. Rc4 Kc2/Kd1 6. Dc3+/Rd4.

1310v Groeneveld 1. Rf6? (2. Dd6#) Lxe4! 1. Rd6? (2. Df6#) Txe4!, 1. Rc7! (Re6#) Txe4/Lxe4/Rxe4/c3 2. Dd6/Df6/c3/Ta4#. Ylättävän vaikea, kauniit houkutukset (AH). Hannelius-teema (JT).

1311v Heinonen & Väisänen 1. Re3/Rc3/Rb4/Rb6/Rc7/Re7/Rxf6? f1D/f5/Da6/Da4/Dg8/Dc8/Dxb7! 1. Rf4!

Yleisarvioita: Minusta tehtävät, varsinkin 3-siirtoiset, olivat vaikeampia kuin aikaisemmin (EH).

1559. Espen Backe
Holmestrand - NOR

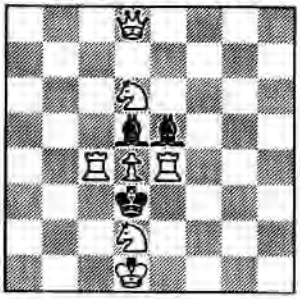

2# hh 7+3

1560. Kauko Väisänen
Helsinki

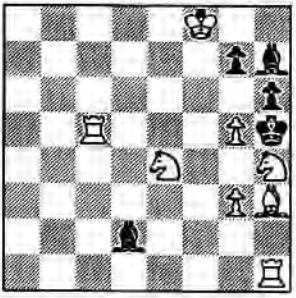

2# hh 8+5

1561. Cornelis
Groeneveld, Aalten - NLD

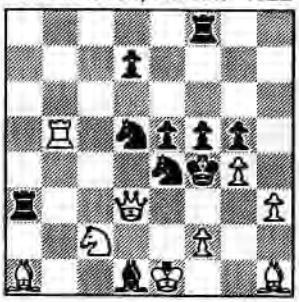

2# 9+10

1562. Jyrki Kauppinen
Helsinki, esikoistehtävä
om. Kalevi Ahonen 70 v.

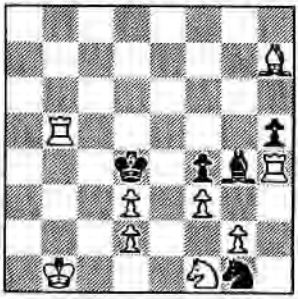

3# 9+5

1563. Jean Roche
Valence - FRA

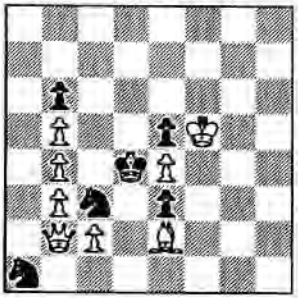

3# 8+6

1564. Eugene Fomichev
Shatki, Nizhvy - RUS

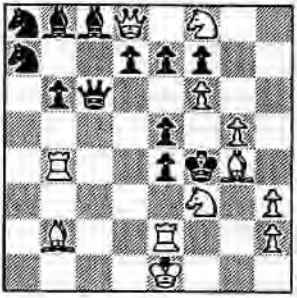

3# 12+12

1565. Reino Heiskanen
Tervalampi

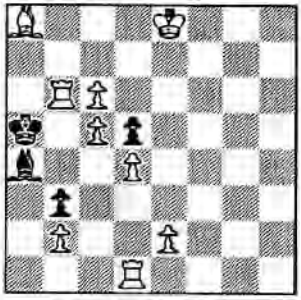

4# 9+4

1566. Petrasin Petra-
sinovic, Belgrad - YU

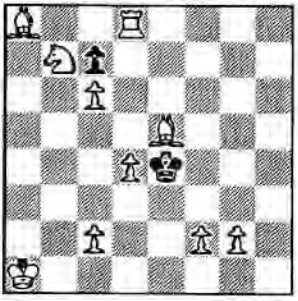

5# 10+2

1567. Panos Louridas
Patra - GRE

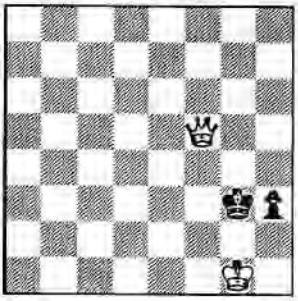

6# 2+2

Huom! Suorissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva h tarkoittaa temaattista houkutusta, e taas esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Niitä ei tarvitse ilmoittaa ratkaisussa. Apumateissa vaihdelma ilmaistaan asteriskilla, esim a#2*.

Note! In direct mates (n#) and selfmates (i#n) h under a diagram means a thematic try, while e means setplay. You need not give tries & setplays in your solutions. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (= helpmate in two with setplay)

1568. Igor Jarmonov
Mariupol - UKR

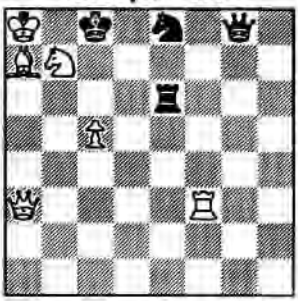

tasapeli (=) 6+4

1569. Reino Heiskanen
Tervalampi

tasapeli (=) 6+9

1305v. Alain Pallier
La Genetouze - FRA

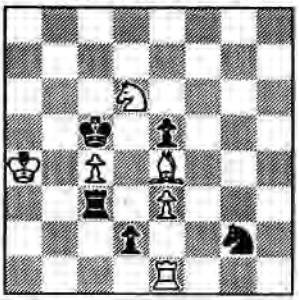

voitto (+) 6+5

1570. Valeri Barsukov
Pietari – RUS

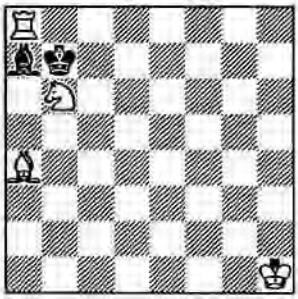

a#2** 4+2

1571. Lars Larsen
Sonderborg - DNK

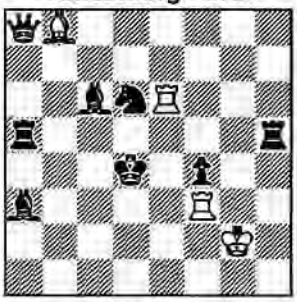

a#2 a) kuvio 4+8

b) mLc6->c4
c) mTh5->e8

1572. Tode Ilievski
Ohrid – MAK

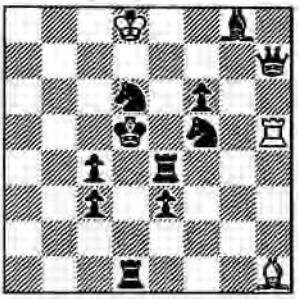

a#2 2.1.1.1 3+11

1573. Vjatsheslav Kopajev
Moskova – RUS

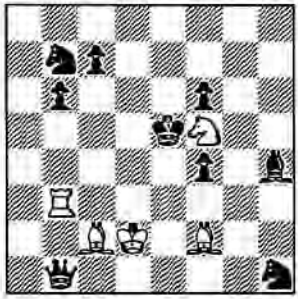

a#2 0-asema 5+9

a) msf6->e6
b) msf4->d5

1574. Temur Tshketiani
Vachnadtsiani – GEO

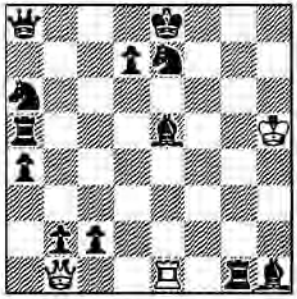

a#2 a) kuvio 3+12

b) msd7->f7

1575. Valeri Smirnov
Bogorodsk – RUS

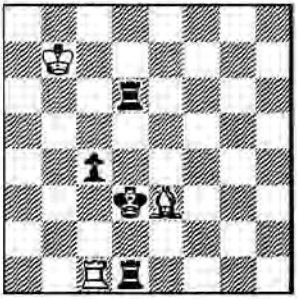

a#3 2.1.1.1.1.1 3+4

1576. Aleksandr Pankratjev & Dieter Müller Habar – RUS/ Oelsnitz – DEU

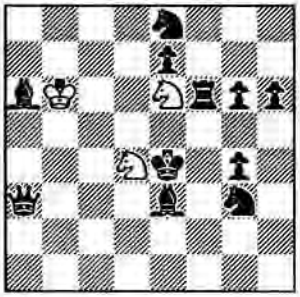

a#3 2.1.1.1.1.1 13+11

1577. Aleksandr Pankratjev & Dieter Müller Habar – RUS/ Oelsnitz – DEU

a#3 b) vRg8 2+13

1578. Espen Backe Holmenstrand – NOR

a#3 2.1.1.1.1.1 3+13

1579. Miroslav Henrych Slaný - CZH

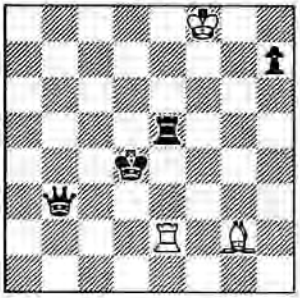

a#4 0.2.1.1... 3+4

1580. Toma Garai Van Nuys, CA – USA

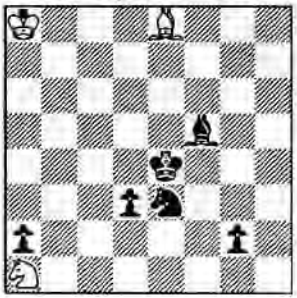

a#4 3+6

1581. Örjan Lindberger Bromma – SWE

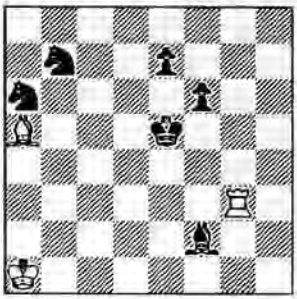

a#4 b) vLa5->b6 3+6

1582. Valeri Smirnov Bogorodsk - RUS

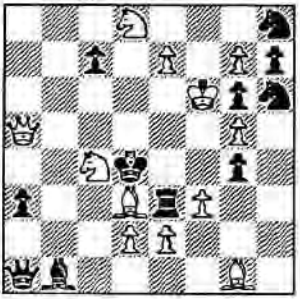

#2 12+11

1583. Vladislav Buňka Kutná Hora - CZE

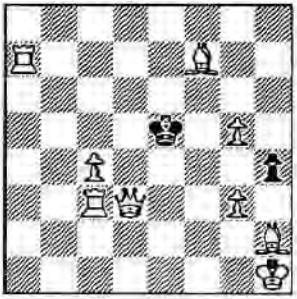

#5 9+2

1584. Leonid Makaronez Haifa - ISR

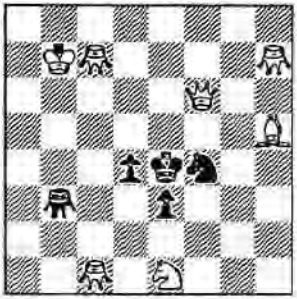

#2 7+5

heinäsirkat b3, c1, c7, h7

1585. Michel Caillaud
Chatenay-Malabry - FRA
om. Juha Saukkola

johtopeli 18 siirrossa 14+12

1586. Michel Caillaud
Chatenay-Malabry - FRA
om. Juha Saukkola

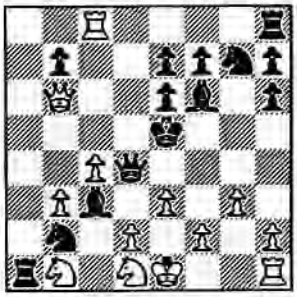

johtopeli 22 siirrossa 13+14

1587. Michel Caillaud
Chatenay-Malabry - FRA
om. Juha Saukkola

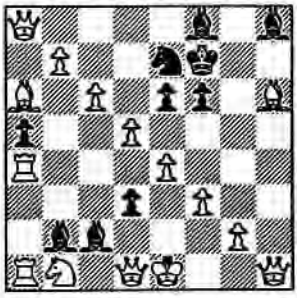

johtopeli 25,5 siirrossa 15+10

1588. János Buglos
Budapest - HUN

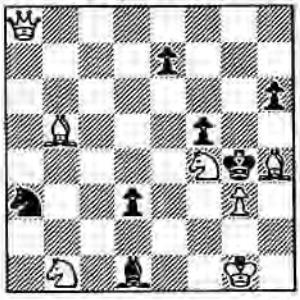

#2 hh 7+7

peilikirke

1589. Erich Bartel
Augsburg - DEU

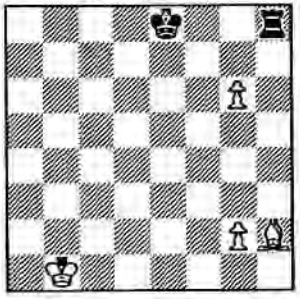

sa=6 2.1... 4+2

peilikirke

1590. Piotr Michalec &
Janusz Skrzek
Lazy / Lipsko - POL

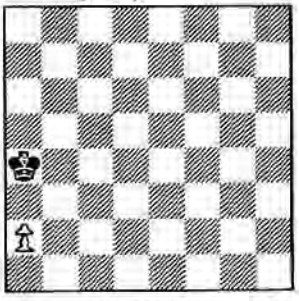

a#4 b) a2->f2 1+1

hyppykuningas

1591. Hans Peter Rehm &
bernd ellinghoven & Hans
Gruber, Pfinztal / Aachen /
München - DEU

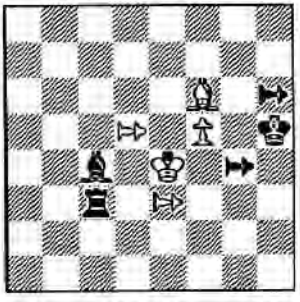

a#2 2.1 1.1 5+5

orvot d5, e3, g4, h6

1592. Juraj Lörinc
Dubnica - SLO

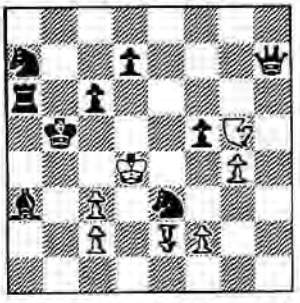

a#3 imitaattori e2 6+9

b) -vsc2
c) = b) - vsg4
d) = c) - mRa7
e) = d) - mTa6
f) = e) - vsf2
g) = f) - mLa3
h) = g) - mDh7
i) = h) - vsc3
j) = i) - msd7
k) = j) - msc6
l) = k) - mRe3

1553 korjaus
Michel Olausson
Göteborg - SWE

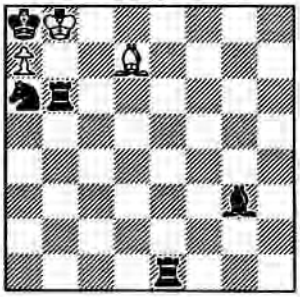

s#17 K-kirke 3+5

1243 korjaus
Andrei Dikusarov
Novosibirsk - RUS

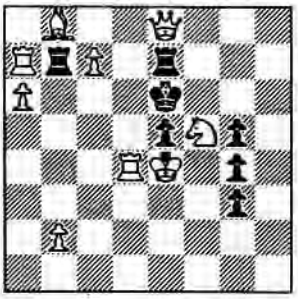

i#14 9+7

1346(edelletty) versio
Leonid Makaronez
Canadian Chess Chat
1980, 4. palkinto (versio
Kirillov & Lebedev &
Selivanov & Tshufarin)

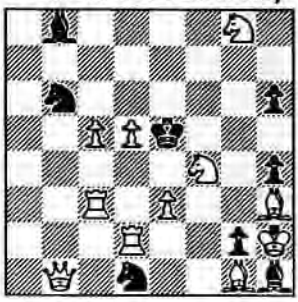

i#4 11+8

Lopputehtävät / *Studies*
Joose Norri
Meritullinkatu 7 A 13, 00170 HELSINKI
Puh/*Tel.*: (09) 6222 961

Luulen, että mikä tahansa vihje tekisi tämänkertaisista tehtävistä liian helppoja ratkaisemisen mielekkyyden kannalta, joten tyydyn toivomaan ratkaisijoilta enemmän kommentteja, ja laatijoilta tehtäviä!

LOPPUTEHTÄVIEN RATKAISUT
ST 1–2/1998

1404 Jarmonov (Ei Larmonov!) 1 Tg1 Re1 2 Lh5 Rxh5 3 Tg8 Rxc2+ 4 Kb2 4. Ka2(a4) Rd4 5. Tg1 Kc4 6 Lb2 Re2 ja 7.-Rc3+ ja 8.-e4 häviää. 4.-Rd4 5 Td8+ Ke4 6 Txd4+ exd4 6.-Kxd4 7 Kc2+ Ke3 8 Lc3. 7 Kc2 Ke3 8 Kd1 8. Lxd4+? Ke2 8.-Kd3 9 Lxd4 Rf4 (tai Rg3) 10 Lc3! Kxc3 patti. Näin siis laatija. Nyt kuitenkin OH käyttää pelaamalla 1 Le4+ Kxe4 2 cxd3+ Kxd3 3 Tg1 e4 4 Le5! Rh3 5 Td1 e3 6 Lg3 Kc2 7 Ta1 (uhkaa 7 Le1) Rf2 Lf4. Näissä muunnelmissa on oleellista tietää, että R+s voittavat L:n, vaikka sotilas olisi 7. Rivillä, vain jos puolustava kuningas on riittävän kaukana. Laatija korjaa tätä vastaan: Lisätään musta sotilas h5:een. Tämä muuttaa materiaalitasapainoa OH:n muunnelmassa kuten myös TS:n ja SV:n esittämässä jatkossa 1 Tg1 Re1 2 Lc3 d1D 3 Txe1 Df3 (4.-Dg4 5 Lf7+ ja Txe5) 4 Le4+ Dxe4 5 Txe4 Kxe4, joka myös ansaitsee täydet pisteet, koska en sitä pysty kumoamaankaan. Pyydän tarkastamaan. (6p)

Muutamia kommentteja:

1) Korjauksia vastaan esitetyt väitteet tienaavat luonnollisesti pisteitä (tuomarin mielivallan mukaan), mikäli korrekteja.

2) Lopputehtävissä täydet pisteet saa mikä tahansa vaatimuksen täyttävä jatko, kaikkia ei tarvitse löytää. Tämä poikkeaa muiden palstojen käytännöstä mutta vastaa mielestäni lopputehtävien luonnetta.

3) Pahoittelen leväperäistä tehtävien ennakkotarkastusta. Ratkaisijoiden on luonnollisesti helpompi saada pisteitä, kun melkein mikä tahansa siirto kelpaa, mutta koko homman varsinainen idea, laatijan tarkoittaman esteettisen pointin löytäminen ja siitä toivottavasti seuraava ilo ja riemu, toteutuu epätodennäköisemmin.

1405 Heiskanen 1 d7 Ld3 1.-Lg4+ 2 Kc1 Tf8 3 Rd6 ja 4 Re8 tai 3.-Td8 4 Rb7+. 2 Kc1 Tf1+ 2.-Tf8 3 Rd6 Lg6 4 Re8 Lxe8 5 d8D on pidemmän päälle toivoton. 3 Kb2 Tb1+ 4 Ka2 Tc1! Ainoa vastapeli. 5 d8D Tc2+ 6 Kb1 Tc3+ 7 Dxd3 Muutenei ikushakista selviä. 7.-Txd3 8 Rd6 8. Re7? Td8 9 Rg6 h4 10 h7 h3 häviää. 8.-Tf3 8.-Txb3+ 9 Kc2 Tf3 eitee merkittävää eroa. 9 Re4+ Kd4 10 Rf6 voittaa, kun h-sotilas meneeläpi. "Ei mikään 'suuri' tehtävä, mutta ainahan D-uhraus on komea!" (AH) (6p)

1305v Pallier (ST 2/97) Laatija on löytänyt korjauksen tehtäväänsä. Ratkaisun

alku on nyt 1 Td1 Rxe3 2 Txd2 Rxc4 3 Td5+ ja eteenpäin kuten esitetty ST:ssä 1-2/98. Pyydän tarkastamaan.

Apumatit / *Helpmates*
Marko Ylijoki
Vuoksenkatu 8 B 32, 15100 LAHTI
e-mail: puricus@kolumbus.fi

"Shakkitehtävä esittää nappuloita semmoisissa asemissa laudalla, että tietyllä määrällä siirtoja saadaan aikaan jokin ennalta määrätty uusi yleisasema, tavallisimmin matti", Nykysuomen Sanakirja, WSOY 1996.

Vaikkei kyseinen määritelmä välttämättä annakaan kovin maireata kuvaa paheestamme, sopii se kuitenkin myös apumatteihin, joita ainakin tilastojen valossa ST:n lukijat eniten ratkovat.

Nyt kun todennäköisesti viimeisetkin kinkut on sulateltu, on oiva tilaisuus paneutua oheisiin, tällä kertaa vain 12 ensipainokseen, joista tavoitteena olisi saada 26 mattiin päättyvää yleisasemaa.

Bonustehtävänä on tällä kertaa laskea, montako alkumääritteemme mukaista shakkitehtäväasemaa sisältyy näihin apumatteihin.

Kannattanee kiinnittää huomiota myös siihen tehtäviä yhdistävään tekijään, että laatijat haluavat esittää semmoisia asemia, että valkeita sotilaita ei esiinny.

Koska ratkaistavien ensipainosten osuus on tällä erää suhteellisen pieni, toimittajanne päätti kirjoittaa toisaalle tähän lehteen pienen artikkelin tapaisen kuningastähdistä ja –risteistä apumattitehtävissä. Toivottavasti jokainen löytää siitäkin jotain mielenkiintoista ja malttaa olla heti vilkuilematta perässä annettuja ratkaisuja.

Alustava pisteytys:

2+3+2+ 2+2+2+ 4+4+4+ 4+2+4 = 35

Teknisinä huomautuksina: **1570: kaksi esipeliä, 1573: ns. 0-asema, eli ei ratkaisua kuvioasemaan, vaan muutokset tehdään siihen, 1579: valkea-alkuisia ratkaisuja, eli oikeastaan 3½-siirtoinen.**

Ratkaisuohjeet on tällä palstalla kerrattu niin moneen otteeseen, etten niitä enää käy läpi kuin vuoden ensimmäisessä numerossa. Jos jollakulla on kuitenkin kysyttävää, neuvon mielelläni.

Ratkaisut postiin viimeistään seitsemän viikon kuluttua lehden ilmestymisestä!

To our foreign readers:

There are only 12 original h#s this time, less than ever before. I hope you can really enjoy these white pawnless arts of problem chess. However, because these nuts are not very hard to crack, I feel like disappointing you, unless I wouldn't write to elsewhere in this issue an article of K-stars. Would you give a glance, please.

Note that in 1570 there are two setplays, in 1573 the 0-position, no solution before changes, in 1579 white moves first in both solutions.

You have eight weeks time for solving from the day of publication given on the front page.

APUMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 1/1998

1406 Ylijoki a) 1. Lc5 d3 2. Kd4 De4# 1. Le5 d4 2. Ke4 Dxe5# b) 1. Lc3 dxc3 2. Kc4 Dc6# 1. Le3 dxe3 2. Ke4 Dxe6#. Sotilaspoika + lähettitähti vähällä materiaalilla on komea saavutus (JS). Kiintoisa ja hyvin toteutettu idea vähällä materiaalilla (AH). Tervetuloa uudelle apusedälle: toivottavasti nämä omat haastavat tehtävät eivät tyystin lopu (OV). Kiitos kaikista onnen- ja tervetulotoivotuksista. Palstan hoidon ohella pyrin tietenkin myös laatimaan jotakin. Aika näyttää mihin se riittää (MY).

1407 Grigorjan a) 1. Tb8 axb8-D 2. Dd6 Dh8# b) 1. Tb8 axb8-R 2. Df5 Rc6# c) 1. Tb8 axb8-T 2. d4 Tb5#. 3 ihannemattia + 3 eri korotusta. Voisi ehkä paremminkin olla a#1½, koska sama alkusiirto (JS). Alkusiirtojen samuus ei haittaa, kun näin kauniita tukintoja (AH).

1408 Fomitshev a) 1. Ke8 Rb7 2. a5 Lb5# b) 1. Rc6 Tf7+ 2. Kd6 Rb7+ c) 1. Kc8 Lb5 2. Tc7 Tf8#. Yksinkertaisista elementeistä rakennettu kaunis tehtävä. Olisipa vielä saanut vT:n siirrot samoiksi (JS, MY). Ylättävän vaikea a#2 (AH). Onpas nerokas idea! Lienee ensimmäinen lyhyehkön apumattiuran aikana eteen sattunut. Lisäksi suhteellisen

vaikea (PV).

1409 Pavlov *1.- Dxe8 2. c5 Rc4# 1. Rd6 Df8 2. Rb5 Rc4#. Huvittava asema, mutta muuten aika vaatimaton (AH). Pieni shakkivitsi (MY).

1410 Heinonen 1. Kf1 Kf3 2. d3 Da1# 1. Kd1 Kd3 2.hxg4 Dh1# 1. Kf5 Kf3 2. De5 Re7# 1. Kd5 Kd3 2. De8 Tg5#. Helpohko, sc6 häiritsee (AH). 2 K-tähteä, hyvä! (YH). Mikael Grönroos kiittää omistuksesta, joka viitannee Raimo Sailaksen 50-vuotisjuhlakilpailun 2. kunniamaininnan saaneeseen MG:n tehtävään. Hän kuitenkin huomauttaa, että niin Untolta kuin myös em. kilpailun tuomarilta on jäänyt huomaamatta tehtävän toinen pääsisältö, zilahi (MY).

1411 Bene & Jonsson 1. Re5 Td2 2. Kd6 Db6 1. Rf4 Dc5 2. Ke5 Te2#. Kauniit kiinnitykset syntyvät vaikeasti havaittavalla tavalla. Bra! (AH). Klassista kiinnitystä (OV).

1412 Jonsson & Wiehagen 1. Dxc3 Tg5+ 2. Kd4 Tf4# 1. Tb4 Tg6 2. Tc4 Tf5# 1. Db4 cxb4+ 2. Kb6 Tf6#. Tähän olisi varmaan voinut kehitellä useampiakin ratkaisuja, mutta sehän ei mikään itsetarkoitus ole. Mukava välipala (AH). Ett klumpigt torn och en smidig dam (OV). Tietysti tällaisiin voidaan esimerkiksi useita muotoja apuna käyttäen luoda vaikka kuinka monia ratkaisuja, mutta tehtävä kärsii helposti myös liiasta – tämänkin satsin joukossa sellaisia oli (MY).

1413 Ilievski 1. Tb5+ Tf6 2. d5 Lc8# 1. Lb7+ Tg6 2. Lb4 Ld3#. Ensimmäisenä mieleen tuleva siirto Lg5 ei siis toteudukaan (AH). d5 valopilkkuna (OV).

1414 Larsen 1. Kg3 Rb7 2. Tg2 Dxe3# 1. Kf4 Rb5 2. Lg3 Df6#. Erittäin kauniit matit. MD ilmeisesti tarpeen, mutta jotenkin kiusallisen tuntuinen (AH).

1415 Vasjutshko & Galma a) 1. Ke4 Le2 2. e5 Rf6#b) 1. Kd6 c4 2. Te5 Re8#. Monipuolinen ja melko vaikeakin (AH).

1416 Dikusarov a) 1. Lxb5 Tb1 2. La6 Txb6# b) 1. Lxe2 Te1 2. Ld1 Te6# c) 1. Lxc4 e4 2. Lxd3 Tc6# d) 1. Lxd3 Td1 2. Lxe2 Td6# e) 1. h4 Th1 2. h3+ Txh3# f) 1. Tg7 Ta6 2. Th7 Txb6# g) 1. Kg4 Lf6 2. Kh4 c5# h) 1. g4 Tc6 2. Tg5 Tf6#. Melkoinen saavutus, vaikka ratkaisujen yhteneväisyys heikkeneekin viimeisissä muodoissa (AH). Helpohko, kuten nämä veljekset usein (PV). Monta säkillistä apulantaa. Turhaan julkaistu (HS). "Ein Dinosaurus", aber bitte, es nicht veröffentlichen! Die schwierigste Aufgabe war die Versetzungen richtig tun! (JPo).

1417 Benedek a) 1. Le5 Rxe4+ 2. Kd3 Rc1# b) 1. Td3 Rf4 2. Ke5 Rd7#. Miellyttäviä katkoja ja muutenkin ihan kaunis työ (AH). Toimittajan versiossa selvitään kolme nappulaa vähemmällä (MY).

1418 Grönroos 1. Dxg5/Tgxg5/Thxg5/R3xg5/R7xg5/Lxg5/Kxg5 Dh4 2. Dh6/Tg4/Th5/Rf3/Rf7/Lf6/Kf5 Dxf6# 1. Lxe5/R3xe5/R7xe5/Kxe5 Da1 2. Lf6/Rf3/Rf7/Kf5 Dxf6#. Paluita kerrakseen, ehkä vähän toistoa vD:n siirroissa. Komea saavutus joka tapauksessa (JS). Elfmal abschreiben ist sehr langweilig! Schrecklich! (JPo). Vaatimus lienee n.1.1.1 (HS). Totuus on kuitenkin proosallisempi, eli vaatimuksesta oli pudonnut yksi 1:n pois. Siis yksitoista ratkaisua. Melkoinen saavutus Mikael! Luulin pitkään, että oheinen 8 ratkaisuinen Reichelin ja Müllerin yhteisluomus olisi ennätys.

Paluista puheen ollen sinänsä tyylikkäitä sellaisia esittelevät myös: Attila Benedek, 1. kunniamaininta Probleembladin teematurnauksessa 1972, V: Kf2, Td6, Lb2, f5, Rc5, sc3 (6) M: Kd2, Dh1, Td8, Tf7, La7, g8, Rd7, g2, sc4, c6, d3, g7, h7 (13) 2a# 6 ratk. ; Shlomo Seider, 3. palkinto Schach Echo 1978, V: Kd1, Ra4, sb2, b5, b6, d2, e3, f5 (8) M: Kc4, sb4, b7, d3, e4, f6 (6) 5a# b) vLa4 (MY).

1419 Nagnibida a) 1. Td6 Tc4 2. Rxb3 Rh4# b) 1. Rd6 Tg7 2. gxf5 Rd2#. Todella vaikeasti nähtäviä katkoja ja linjanavauksia (AH). Ratsu veräjän saranana (OV). Pienin muutoksin voisi muuntaa mustia upseereja sotilaiksi, taloudellistamista sekin (MY).

1420 Fomitshev & Vladimirov a) 1. Kxd4 Rf3+ 2. Kd3 Rge1# b) 1. Kxf5 Rd3 2. Kg4 Re3#. Musta K asteleeuljaasti kuolinkoloonsa (AH). Vihdoinkin tehtävä, joka miellyttii tematiikaltaan (HS). Mutta ei tämäkään taloudellisuudeltaan. Kolme nappulaa taiotaan pois yllä olevan mukaisesti (MY).

1421 Jonsson 1. Lf6 Rbxd5 2. Rg5[Rd2?] Rc4# 1. Tf4 Rexd5 2. Rf6[Rd6?] Rc4#. Hankala hoksata. Sisältönään identtiset #-kuvat valkean osalta, vR:t vapauttavat katkot ja siirtojärjestys houkutuksineen (JS). Tässä piti olla tarkkana, miten ratsut asetellaan (AH).

1422 Garai 1. Rxf6 Da6 2. Rh5Rg4#[Rf5?] 1. Txe3[Txd4?] Db1 2. Lxg6 Dxg6# 1. Rxf4

Attila Benedek
Budapest – HUN
versio Marko Ylijoki, Lahti

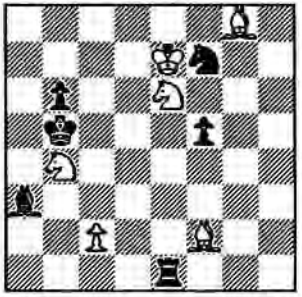

a#2 6+6

b) mKb5->f3

Ratkaisut: a) 1.Re5 Rd4+ 2.Kc5 Ra6# b) 1.Rd6 Rd5+ 2.Ke4 Rg5#

E. Reichel & Dieter Müller
DEU

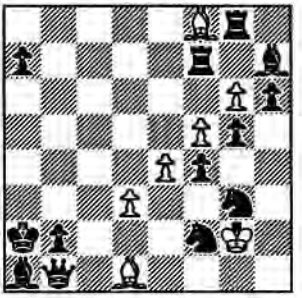

a#2 8.1.1.1 7+13

Ratkaisut: 1.Dxd3 Le2 2.Db1 Lc4# 1.Rxd3 Le2 2.Rf2 Lc4# 1.Rfxe4 Lf3 2.Rf2 Ld5# 1.Rgxe4 Lf3 2.Rg3 Ld5# 1.Txf5 Lg4 2.Tf7 Le6# 1.Rxf5 Lg4 2.Rg3 Le6# 1.Txg6 Lh5 2.Tg8 Lxf7# 1.Lxg6 Lh5 2.Lh7 Lxf7#

Jevgeni Fomitshev &
Vjatsheslav Vladimirov
Shatki/Brjansk – RUS
versio Marko Ylijoki, Lahti

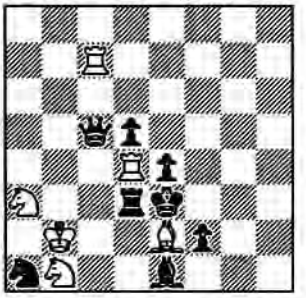

a#2 6+8

b) vTc7->f1

Ratkaisut: a) 1.Kxd4 Rc2+ 2.Kc4 Rba3# b) 1.Kxe2 Rc4 2.Kd1 Rc3#

Dc1 2. Rh5 Rf5#[Rg4?]. Valkea D kulkee sangen kätkettyjä polkuja (AH). Hyvä! (PV). Txe3-ratkaisu ei ainakaan paranna yhtenevyyttä (HS). Typisch für TG! Die weiße Dame dreimal effektive (JPo).

1423 Miloseski a) 1. b5 Rd4+ 2. Kf4 Rxh5# b) 1. Rf4 Rxe4 2.Kd3 Rc1#. Melkein identtinen 1417:n kanssa. Siihen verrattuna plussaa, että katkonappula katkoo kaksi linjaa, ja miinuksena, ettei mallimatteja (JS). Raskaanlainen asema, muuten hyvän tuntuinen (AH). Hyvä, mutta helppo (PV).

1424 Pogáts 1. Rf4 Rc7 2. Rxe6 Txe6# 1. Kf5 Rc6 2. Tg4 Tf6# 1. Ke5 e4 2. Rd6 Rc6# 1. Kxd5 exf8-D 2. Te4 Dxc5# **1.** Dxe3 Rb3 2. Kd3 Txe3# **1.** f2 Rf6+ 2. Kf3 Txf2#. Ratkaisuissa parempia ja huonompia (AH). Sekavan tuntuisesta tehtävästä muodostui mukavanoloinen tulos. K-ristiä tai -tähteä hain, mutta K-pöytä siitä tuli, jonka vasenta jalkaa väsäsin kauimmin (PV). Yövartijoiden kesäpäivät? (HS).

1425 Ylijoki a) 1.- Dg5 2. Tf2 Te2+ 3. Kf3 Te3# 1.- Ta1 2. Tb5 Tf1 3. Te5 Tf4# 1.- Df2 2. Tb5 Td2 3. Te5 Td4# b) 1.- Df3 2. Tb6 Td2 3. Te6 Td5# **1.** - Dd3 2. Tb6 Tf2 3. Te6 Tf5# **1.** - Dd7 2. Tb4 Tf2 3. Te4 Tf5#. 6 kertaa sama kuvio. A-muoto sinänsä riittäisi (JS). Ensin näytti, että tässä on ratkaisuja vaikka millä mitalla. Mutta ei, kyllä homma on hallittu, b-muodossa paremmin (AH). Große Harmonie zwischen die schwere Officiere (JPo). It is not easy to find problems like this (LV).

1426 Grigorjan a) 1. Rd4+ Kd1 2. Kd3 Ld2 3. Le4 Re5# **b) 1.** Rf4 Rg5+ 2. Kd4 Kc6 3. Ke5 Lg7# c) **1.** Lg4 Le5 2. Kf5 Kd5 3. Rg5 Rh4#. Tuttuun Grigorjanin tyyliin ihanmatteja keskellä lautaa, b-kohdan matti erilainen. Kellosepän tarkkaa työtä (JS). Tällaiset pienimuotoiset, hyvin tehdyt luomukset ilahduttavat aina (AH). Es gefällt mir am bestem zwischen Dreizügers; Besonders in b) Variation sind überraschende Züge (JPo). Interesting (LV).

1427 Ylijoki a) 1. Dd5+ Kf5 2. Kd4 Kf4 3. Tc5 Re2# b) **1.** Te6 Rc7 2. Kd6 Kd4 3. De7 Rb5# **c) 1.** Dd3+ Kf4 2. Kd4 Rc7 3. Tc3 Re6# d) 1. Kc4 Rc7 2. Tc5 Rd5 3. Db5 Rd2# **e)** 1. Tf6 Ref3 2. Kd6 Rf5+ 3. Ke6 Rg5# **f)** 1. Te6 Rh4 2. Kd6 Kd4 3. Dc7 Rf5# **g) 1.** Kb4 Rgf3 2. Tc3 Rd3+ 3. Kc4 Rd2#. Samanlaisia hienojaihanmatteja vähin muutoksin. Vähem-

pikin riittäisi (e, f ja g kuin omaa tehtäväänsä) (JS). Aikamoinen probleemi tämäkin. Etenkin e- ja g-muodot tosi vaikeat! (AH). Työläs ratkaista, eikä hauskakaan (HS). Interresante Springer-Rad Variationen, aber die zeichnen war am schwierigsten zu finden!? (JPo). Splendid fireworks! (LV). 2+2+3 toistomattia (MY).

1428 Nagnibida *1.- 0-0-0 2. Kb3 Td3+ 3. Ka2 Ta3# 1. Dxb2 Tb1 2. De5+ Kd2 3. Kd4 Tb4#. Vaihdelma löytyi kuviosta, ratkaisua varten tarvittiin lauta nappuloineen. Ei kovin uuden tuntuinen (AH). Mukava tehtävä retrovitseineen (OV).

1429 Ylijoki *1.- 0-0-0 2. Kb4 a3+ 3. Kc3 Td3# 1. dxc2 Kd2 2. c1-R Kc3 3. Rxb3 axb3 1.- Td1 2. c1-L Td4 3. Lb2 Ta4#. Hauska yllätys, ettei ratkaisussa linnoituta (AH). Astonishing ideas! (LV).

1430 Spåre 1. Rd3 La8 2. Kf5 Rb7 3. Ke4 Rd6# 1. Rd6 La1 2. Kf4 Rb2 3. Ke5 Rd3# 1. Rd4 Lc7 2. Kf6 Rd6 3. Ke5 Re8#. Todella vaikeita #-kuvia. Kaksoisshakit vähän heikentävät, mutta muuten todella komeasti kolminkertaista analogiaa (JS). Kauniit matit. Ilman Rd4-ratkaisua olisi ehkä ollut liiankin kaavamainen (AH). Komea yhtenevyys. Asemalöytö! 4. ratkaisun puute jopa hyväksi (HS). Interesante Mattbilder (JPo). More problems by this author please! (LV).

1431 Valtonen 1. Kc7 f8-R 2. Te8 Kf7 3. Kd8 Re6#. Apusedän tosivaikeat jäähyväiset (AH). Kiitokset Karille hauskoista ja antoisista vuosista! Seitsemän vuotta Raakelin tähden, eli täysi omantunnon vapaus laatia taas tehtäviä palstalle (OV). Kiitos apusedälle erinomaisesta työstä ja erittäinkin hänen suhtautumisestaan taitamattomampaan ratkaisijaan (PV). Piirit pienet pyörivät (HS). Very unusual (LV). Tässä lienee oleellisinta symboliikka (paikanvaihto), mutta kumpi on kuningas? (JS). No, toinen meistä ainakin asuu Kuninkaankadulla... (MY).

1432 Vitale a) 1. Rd3 b4 2. Lb2+ Lxb2+ 3. Kc4 Re3# 1. Kc2 Re4 2. Kb1 Kb4 3. Kxa2 Rc3#. Kyllä tämänkin kanssa pää raapimisesta kului! Etenkin b viehätti (AH). Yövartija toisessa muodossa pilaa täysin (HS, MY). Überraschende Mattbilder (JPo).

1433 Dikusarov 1. Dd4 Lb8 2. Ld5 Tc7 3. Ke5 Te7# 1. De3 Lb4 2. Kf4 Ta4 3. Lf3 Ld6# 1. Rg5 Kg7 2. Kf5 Ta4 3. Te6 Tf4# 1. Kf3 Kf5 2. Kg2 Ta2+ 3. Kh3 Th2#. Erittäin vaikea, koska 2 mattia poikkeaa muista niin paljon. Tuplashakit kauniita (JS). Kiintoisia ideoita, liekö toteutus paras mahdollinen (AH). Mattitehtävissä sivuvariantit ovat plussaa, mutteivat apumateissa (HS).

1434 Ilievski 1. Rc5 Ld6 2. 0-0-0 Tb1 3. Td7 Tb8# 1. Rf4 Lf6 2. 0-0 Th1 3. Tf7 Th8#. Sinänsä näppärä, mutta linnoitusvitsit alkavat olla jo loppuun kaluttuja (AH). Hiukan tulee itseluottamusta. Helppo (PV).

1435 Trommler & Wiehagen 1. Le4 Rxf1 2. Kd5 Kc7 3. Te6 Re3# 1. Tf7 Lxa3 2. Kf6 Kd8 3. Le6 Lb2#. Hämmästyttävän hyvin onnistunut lyönti-paluu -analogia. Vaikea ratkaista (myös laatia). Upeasti myös mustan paikanvaihtoketju kahdesti (JS). Tf7-ratkaisu otti kovasti aikaa (AH). Vaikeampi miltä näyttää (PV). Hard to solve (LV).

1436 Drazkowski *1.- f5 2. e2 f4 3. e1-L Rf3# 1. e2 Kb1 2. e1-R Ka2 3. Rxf3 Rxf3#. Hauska pieni kuviostaratkaistava (AH). A nice work (LV). Huumorianti samankaltaista kuin 1409:ssä (MY).

1437 Jones a) 1. Dd5 Tb8 2. Tb7 Le8 3. Tc7 Tb6# b) 1. Tb3 Tb4 2. Ld6 Tc4 3. Tb5 Lxf3#. Taas hieno ja vaikeahko tehtävä. Tornien väistöjä (urauksia) ja ratsun kiinnityksiä sekä yllättäviä matteja (JS). #-kuvat olivat aistittavissa, mutta tie niihin ei ollut helppo (AH). Molemminpuolinen kaksivärinen väistöuraus ja paluu. Kyllä kolmisiirtoiseen mahtuu (OV). Harvemmin torneilla on näin kiirettä (PV). B-linjan pendeliliikennettä varten kannattaisi rakentaa toinen raide (HS). Interresante Wechsel in Verbindung zwischen Turm und Läufer in den Lösungen (JPo). What a class! The best of this issue (LV). Ylivoimainen ratkaisijoiden suosikki (MY).

1438 Grönroos 1. Df3/Dd5/Dc6/Db7/Da8/Tc3/Lxf4/g5 Dd1/Dh5/Dc1/Dxh7/Da1/Db1/De1+/Dxh7 2. Kxg2 DxD+ 3. Kh3 Dh1#. Tässä tietysti jo ensimmäinen ratkaisu selvitti muutkin. Silti ihan hupaisa tutkittava (AH). A lot of time for solving (LV). 8-kertainen vD:n kierto. Mikael on lyönyt jo tämänkin ennätyksensä (kts. 1537 s. 75, ST 3-4/1998) (MY).

1439 Garai a) 1. Dxa8 Rg5[Rc5?] 2. Df3 Re6 3. Ke4 Rf4# b) 1. Dxe7 Rd6[Rc5?] 2. De3 Db7 3. Ke4 Rc5# c) 1. Dh5 Ld5 2. Df3 Le6 3. Kxe6 Lc4#. Harmillinen kuviovirhe sattui tähän hyvään tehtävään. Oikea kuvio on (MY):

1439 Toma Garai
Van Nuys, CA - USA

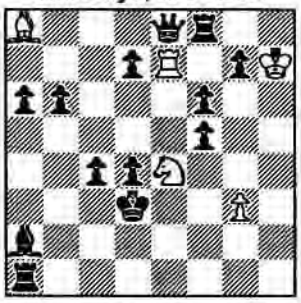

a#3 a) kuvio 5+13
b) +vsf4
c) msc4->h6

1440 Miloseski a) 1. Lc3 Kc6 2. Dd2 Tb5 3. Kd3 Te5# b) 1. Tc3 Kb4 2. Lg4 Lb5 3. Kf5 Lc4#. Helpohko ja mRe8:n osuus surkea. Plussana kauniit katkot ja paljastusmatit (AH). Elegant links! (LV).

1441 Buňka 1. Te3 Kxd4 2. c5+ Kc3 3. Ke5 Kb2 4. Kd4 Kc2# 1. Te5 Lxd4 2. Tf5 Le3+ 3. Ke5 Lg5 4. Le4 d4#. Huippuvaikeita ja suhteellisen kauniita keskilaudan taloudellisia matteja, vaikkei selkeää analogiaa ole. Sisältää monia houkutusasemia (JS). Miellyttävät erilaiset #-kuvat. Vuorollaan toinen mT osoittautuu hauskasti tarpeettomaksi (AH). Onnistunut pikkunäppärä (HS). Eine bekante Idee, aber in zurei Phase ist immer wirksam (JPo). The touch of a master (LV).

1442 Ilievski a) 1. Kc8 Lg6 2. a1-D+ Lb1 3. Dab2 Rf7 4. D2b7 Lf5# b) 1. Kf8 La4 2. Db1+ Ld1 3. Dh7+ Rg6+ 4. Kg8 Lb3#. Näytti aluksi hyvinkin vaikealta, juonen selvittyä hauskalta lyhyine ja pitkine D-siirtoineen (AH).

1443 Tshepizhnyi *1.-Txa8 2. Kf2 Kxc6 3. Ke3 Kd5 4. Kd3 Ta3# 1.-c1-L Kd6 2. d1-T+ Kc5 3. Kd2 Kc4 4. e1-R Tf2#. Vaihdelman ja ratkaisun matit samat, mutta tarpeeksi erilaiset (AH). Hauska oivallus (PV). Ratkaisu tuttua tavaraa, mutta vaihdelma tuo miellyttävän lisän (HS). Eine feine Konstruktion, sehr wirksam! (JPo). Rather difficult (LV).

1444 Lindberger 1. d5 b7 2. Kc7 b8-T 3. Kd6 Tb6+ 4. Ke5 Te6# 1. Ka8 f6 2. Le4 f7 3. Lb7 f8-D+ 4. Lc8+ Dxc8# 1. Dd2 b7 2. Lxf5+ Kxf5 3. Kc7 Ka6 4. Kd8 b8-D#. d5-ratkaisu löytyi heti, Ka8 oli jo vaikeampija Dd2:n kanssa kulutin melkoisesti aikaa (AH). Besonders 1.Dd2!! war schwer zu finden (JPo). Bellissimo (LV).

Kaiken kaikkiaan melko vaikeita ja tasokkaita monisiirtoisia. Vaikeimmat 1430, 1435, 1437, 1441 ja 1444, taidokkaimmat 1406, 1426, 1427, 1435 ja 1441, sekä tyylikkäimmät 1419, 1426, 1430, 1435 ja 1437 (JS). Yleisesti ottaen ihan mukava kokoelma, vaikka määrä tuntuu hiukan liian suurelta, kun sentään apumattien ratkaiseminen ei ihan ammattina ole (AH). Too many problems in this issue: I made overtime work (LV).

Itsematit, satushakki ja matemaattiset shakkitehtävät
Selfmates, Fairies and Mathematical Chess Problems
Juha Saukkola
Poutamäentie 5 B 23, 00360 HELSINKI
e-mail: Juha.Saukkola@tieto.com
Juha_Saukkola@hotmail.com

Huom. uudet sähköpostiosoitteet
Note new e-mail addresses

Edellisessä lehdessä määrittelin volagen väärin. Siinä nappula vaihtaa väriä siirtyessään eriväriselle ruudulle VAIN ensimmäisellä kerralla. Volage-ehto esiintyi Erich Bartelin tehtävässä 1557. Sen sijaan hypervolagessa nappula vaihtaa väriä aina siirtyessään eriväriselle ruudulle.

Muut korjatut tehtävät on kuvioitu uudelleen.

Tämänkertaiset satuilut on määritelty aiemmin lehdessämme. Heinäsirkan, johtopelin ja madrasin määritelmät esiintyvät mm. ST1/97:ssä sivulla 38, peilikirke ST1/96:ssa sivulla 21. Hyppykuninkaiden määritelmä on ST6/96:ssa sivulla 148 ja imitaattorin ST1/95:ssä sivulla 33.

Saksalaisten huippulaatijoiden tehtävässä 1591 esiintyy orpoja, jotka ovat vastaavia nappuloita (myös kuninkaita) kuin niitä uhkaavat nappulat. Tosin monen nappulan uhatessa orpo voi olla yhdistelmänappula. Kuvioasemassa valkoinen orpo e3:ssa on käytännössä valkea torni ja d5:ssä valkea lähetti. Orvot voivat myös siirtää voimiaan ketjussa, joten mattiasemia kannattaa itseshakkien vält-

tämiseksi tutkia huolella.

Slovakialaistuttumme Juraj Lörincin tehtävän (1592) ratkaisemiseksi ei kannata käyttää monta minuuttia, koska tehtävä on osoitus imitaattoritehtävien kompleksisuudesta ja epätemaattisten muototehtävien järjettömyydestä. Sinänsä tehtävä on omanlaisensa saavutus.

Onko tehtävämaailmassa olemassa yhtään ratkaisematonta tehtävää, jonka ratkaisun tietäisi vain laatija?

Ratkaisuja voi lähettää 7 viikon aikana lehden ilmestymisestä (myös muille helsinkiläistoimittajille).

Hyvää kuluvaa vuotta kaikille lukijoille!

1447 parannus
Hannu Kettunen
Lahti

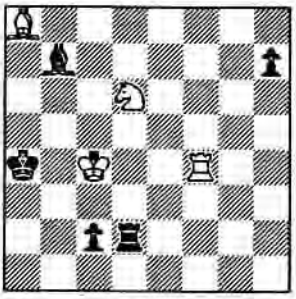

i#5 2.1... 4+5

maksimummeri

1453 korjaus
Kari Valtonen
Tampere

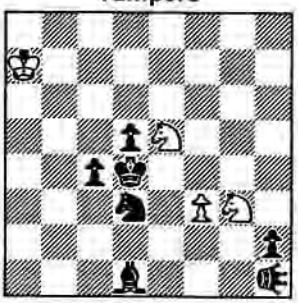

a#2 b) Ka7->c8 4+7

c) Ld1-> g6
d) Re5->c3
leijona h1

ITSEMATTI- JA SATUSHAKKIENSIPAINOSTEN RATKAISUT *ST* 1-2/98

1445 Drazkowski a) 1. c5 e5 2. c6 e4 3. c7 e3 4. c8R Lxc3# b) 1. c6 e5 2. c7 e4 3. c8L e3 4.Tb8 Lxc3# Epäilemättä täydellinen alallaan (JN). Sangen helppo, pienkorotukset tietysti aina miellyttävät (AH).

1446 Smotrov 1. Ld6+ 2. Lb4+ 3. Dc7+ 4. Dc4+ 5. Dc3+ 6. Rf4+ 7.Rg2+ 8. Dc4+ 9. Dc7+ 10. Dd7+ 11. Rg4+ 12. Rh6+ 13. Dc7+ 14. Dc4+ 15. Dc3+ 16. Rf4+ 17. Rh5+ 18. Dc4+ 19. Dc7+ 20. Dd7+ 21. Ld6+ 22. Le7+ 23. Rf7+ Jälleen hieno Smotrov (OH). Kaunein ST:ssä näkemäni itsematti. Kolme nappulaa palaa takaisin suoritettuaan esiplaaneja ratsun saattamiseksi h6:een. Smotrov on laatinut ainakin viiden nappulan paluun, mutta tämän tehtävän suola on daamin edestakainen liike (kolme paluuta) (JN).

1447o Kettunen 1. Td4 2. Lf3 3. Ld1 4. Re4 5. Lxc2+ 1. Re4 2. Tf3 3. Rc5+ 4. Tc3 5. Ld5 Onnistunut ja vaikeuttakin riittämiin (MH). Kiintoisat matit (AH). Nätisti kaksi puhdasta mattia, mutta miksi h7 on ratsu? (JN). Parannettu versio kuvioituna (JS).

***1448 Grigorjan** Sivuratkaisuja: 1. Td7 Rxd7 2. Ra8 axb7 3. a4 bxa8D 4. a3 Rxd5 5. Kh3 Dxa3 6. Kh4 Df3 = (PV) 1. Tg7 Kxg7 2. Kg3 axb7 3.Kf4 b8D 4. Kxf5 Dxb6 5. Ke5 Dxa5 6. Ke6 Dxc5 = (OH) b) 1.Te8 Rxe4 2. Ra8 axb7 3. Tg8 bxa8D 4. Kh2 Rxd5 5. Kh3 Dxg8 6. Kh4 Dh2 = (PV) Laatija esittänee myöhemmin korjauksen, joten en anna tekijänratkaisuja lainkaan (JS).

1449 Tanner 1. - Rf4 2. Kb4 Kg6 3. Kc3 Kf5 4. Kd2 Ke4 5. Ke1 Kd3 6.Rd2 Kc2 7. Ra3+ Kc1 (8. Rb3#) 8. Rf1 Rd3# Vier-Springer-Spiel in Grazer Design (EB). Ennätystehtävä (JS).

1450 Buglos 1. Kc7 (De8) Lb6/Ld6/Rb5/Rd5+/exf6 2.Ld4/Le5/Rd4/Rb4/Rxf6# Houkutukset 1.Rd4+? Rxb1 2. Dxb1#, mutta 1. - Re4!, 1. Db5? Rc6! 2. ? ja 1. Kd7? Rd4! 2. ? 1451 Heinonen 1. Kc6 c8M 2. Mdb5 Ke6 3. Vc7 Me7# 1. Kc4 c8V 2. Mc7 Vg4 3. Md5 Ve2# 1.Ka6 c8P 2. Pa5 Pc4 3. Pc5 Pa4# 1. Ka4 c8L 2. Pa5 Lb7 3. Mcb5 La7# Täyskorotus ja kuningastähti. Minimaalimuodossa ehkä ensiesitys (laatija). Only fairy promotion possible, because the condition of Leo-Family. A good setting (EB). Tehtävä on kiinalaista shakkia eli korotukset kiinalaisiksi nappuloiksi ovat sallittuja vaikka niitä ei kuvioasemassa olisikaan. Laatijan hieno työ ei ehkä sille kuuluvaa huomiota toimittajan töppäilyn takia (JS).

1452 Stephenson 1. f7 (2.Leg8 Lef6#) g3/Lig3/d2 2. f3+/Lixg2/Te2 Lif6# 1. - Lig2

2. Lixg2 hxg2#. En ymmärrä tehtävää (JN+JS). Eine sauber und klare Darstellung (EB).

1453o Valtonen 1. Leh8 Rd7 2.Lec3 Rf5# Four solutions (EB). Muodot puuttuivat kuvion alta virheeni takia. (JS).

1454 Bartel 1. - e8Le 2. Lc6 c8Ki# 1. - c8Le 2. Tc6 e8An#. Fairy-promotions (EB).

1455 Soroka & Salokotski 1. Rxe6(vRe6) Da8 2. Lxf7(vLf7) R6f4# 1.Lxf7(vLf7) Dh2 2. Rxe6(vRe6) Rc5# Yksitotista (OV).

1456 Grönroos 1. f5 f6 f7 f8T Tf4 Tb4 f4 f5 f6 f7 f8L Lg7 Lxa1 Lxh8 Ld4 Lxe3 La7 e4 e5 e6 e7 exd8R Ka5 hsb5 hsb6 hsb7 hsb8hD Tb8 hDb1 Rb7=. Täyskorotus. Valkean haamun ominaisuus tulee hienosti esiin (mm. MH). Toivottavasti kukaan ei hämmentynyt mustan haamudaamin merkitsemisestä kuvioon heinäsirkan tavoin (JS).

1457 Mannhart & Pachl 1. Lh4 2. Lxd8 3. Lc7 4. 0-0-0 5. Db8 6. Kb7 7. Tc8 Ld5# 1. Lxd4 2. Lg7 3. Dxg8 4. Dh7 5. 0-0 6. Kh8 7. Tg8 Rf7# Vaikeahko, vaikka linnoitukset tietenkin arvattavissa (AH). Rochade und opferwechsel, sehr harmonisch (EB).

1458 Ostrovskij 1. Kc5 Lb5 2. Kxb5 (+vLc1) La5 3. Kxa5(+vLf1) Ld2#. Erivärisillä ruuduilla kulkevien lähettien paikanvaihto (JS). Tietysti tarvitaan toinen muoto, jossa lähetit lyödään päinvastaisessa järjestyksessä (JN). Harvinainen teema on esitetty puhtaasti ja on vaikea kuvitella miten puhtauden olisi voinut säilyttää toisessa muodossa. Tehtävä on tosiaan kylmä (JS).

1459 Velucchi Lisätään valkeat daamit a4, a5, a6, b4, b5, c1, c6 ja d1. Jää 13 uhatonta ruutua. En ymmärrä miksi Ratkaisijoita oli vain kolme: PV, MH ja IM (JS).

The foreign solvers have eight weeks time to send their solutions after the publishing date of this issue, as given on the front page.

Ratkaisupisteet ST 1-2/1998	**Tehtävät 1395–1444**							
	#	a#	i#	satu	+/=	1-2/98	1998	Σ
	30	120			12			
Antero Harju	16	119			6	141	141	2843
Erkki Helminen	18	51				69	69	655
Yrjö Hiltunen		119				119	119	2624
Jorma Paavilainen		117				117	117	2676
Josef Pogáts (HUN)		106				106	106	984
Kimmo Reponen		63				63	63	1263
Hannu Sokka		118				118	118	1216
Teuvo Stenroos	24	69			7	100	100	1702
Janne Syväniemi		118				118	118	625
S. Vestergaard (DNK)	25	113			6	144	144	260
Luigi Vitale (ITA)		56				56	56	483
Pentti Vähämäki	19	106				125	125	2333

Lehden 3-4/97 apumateista saa **Hannu Kettunen** 78 pistettä ja on kerännyt yhteensä 391 pistettä ollen ylivoimaisesti menestyksekkäin vuoden 1997 ratkaisija.
Itsemattien ja salutehtävien pisteet numerosta 1-2/1998 tulevat seuraavaan lehteen.

ST:n ratkaisijoille

ST-lehden ensipainosten ratkaisijat saavat jokaisesta 500 pisteen ylityksestä palkinnoksi pienehkön shakkiopuksen, joko ST:n julkaiseman tai ulkomaisen. Jos sinulta on jäänyt saamatta oma 500-palkintosi, ota yhteyttä kirjastonhoitajaamme **Jorma Paavilaiseen**, os. Nuottaniementie 25 B 4, 02230 Espoo.

Each time a solver reaches 500 points, he gets a chess problem booklet, usually published by ST. Such solvers, please, contact Mr. Paavilainen, our librarian, address: Nuottaniementie 25 B 4, FIN-02230 Espoo, FINLAND.

Marko Ylijoki:

Kuningastähtiä ja –ristejä

Kuningastähtiä ja –ristejä on apumateissa esitetty niin monesti ja monin eri tavoin, että niiden kaikkien kartoittaminen olisi mahdotonta, eikä se sitä paitsi olisi kovin tarkoituksenmukaistakaan.

Olen tähän halunnut koota sellaisia tehtäviä, jotka ovat jollakin tavalla ennätyksellisiä tai sitten muuten vain silmää hiveleviä. Tarkoituksella olen kuitenkin jättänyt pois kaikki lähinnä kai hakaristiä muistuttavat tähdet ja ristit (esim. K:n ollessa d5:ssa: -c4-c3, -c6-b6, -e6-e7, -e4-f4), vaikka joukossa olisi ollut moniakin huippuluomuksia. Näin päätin tehdä ehkä siksikin, että saisin jossakin vaiheessa artikkelille jatko-osan.

K-tähdet

Yleisesti ottaen voi sanoa, että K-tähdet ovat helpompia laadittavia kuin K-ristit. Tätä väittämää tukee mm. se, että samanlaisia ideoita toteutettaessa K-tähdet vaativat yleensä vähemmän nappuloita. Vähänappulaisin (pitkä!) K-tähti syntyykin neljällä nappulalla (tehtävä A).

Sitä vastoin viisi nappulaa tarvitaan tuiki tavalliseen K-tähteen, mutta jotta siinä olisi edes jotain mielenkiintoa mukana, on mukaan ympättävä jotakin muuta. Toimittajan oma nopea kyhäelmä (tehtävä B) havainnollistaa asiaa. Koska mitään toistuvasisältöistä K-tähteä en löytänyt, ei liene suuri synti vilkaista jo tässä vaiheessa vertailun vuoksi tehtävää K.

Maksimaaliseen K-tähteen ei tarvita siihenkään 0-asemaa hyväksi käyttäen kuin viisi nappulaa (tehtävä C), nelosilla kuusi ja yhdessä muodossa selvitään siinäkin miniatyyrillä (tehtävä D).

Niekka saattaa jäädä näiden ennätysten jälkeen kaipaamaan taiteellisiakin arvoja. Sellaisia esittää ikään kuin ennätyksellisyyden ja taiteellisuuden rajalla tasapainoileva seitsennappulainen (tehtävä E). Kuitenkin raskaammalla kalustolla saadaan tietysti lisää näyttävyyttä. Seuraavat neljä tehtävää (F, G, H ja I) esittelevät ohjelmistotehtävissä piileviä ammennusmahdollisuuksia, joista ainakin I:ssä myös ennätyksellisyys on huikaisevaa.

K-ristit

Lyhimmät K-ristit syntyvät viidellä nappulalla, niin karu ennätyksellinen pitkä K-risti (tehtävä J) kuin taiteellisia toistoja esittelevä lyhykäinenkin (tehtävä K).

A) T. Kardos & Z. Zilahi
Problemista 1968

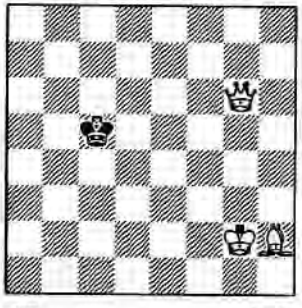

a#2 3+1

b) Dg6->a8, c) & Lh2->f5,
d) & Kg2->h6

B) Marko Ylijoki
ensipainos

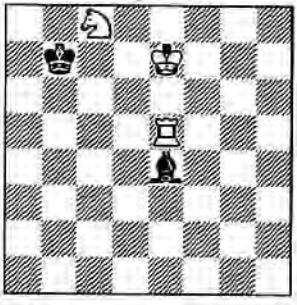

a#2 3+2

b) Le4->f4, c) & Ke7->c3,
d) & Lf4->e4

C) Marko Ylijoki
ensipainos

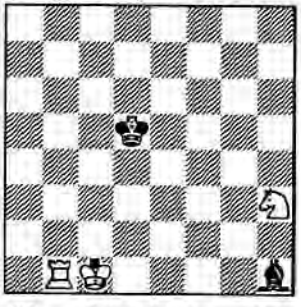

a#3 2.1.1.1.1.1 3+2

0-asema
a) Rh3->c2, b) Kc1->h5

D) Marko Ylijoki
ensipainos

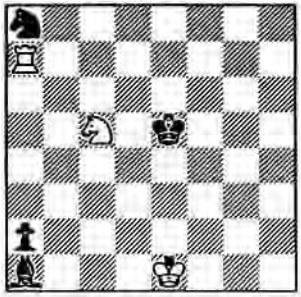

a#3 4.1.1.1.1.1 3+4

E) M. Caillaud
Thémes 64, 1983

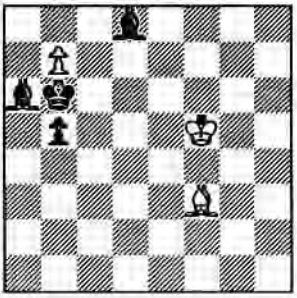

a#2 3+4

b) Lf3->e2, c) Lf3->d1,
d) Kf5->a8

F) A. Lundström
The Problemist, 1986

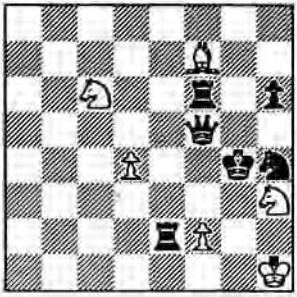

a#2 6+6

b) Rc6->d2, c) & Lf7->d7,
d) & Rd2->c8

G) A. Henkel
1. palkinto BCM 1979

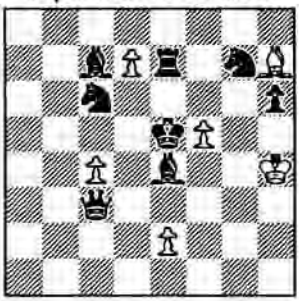

a#2 6+8

b) Lh7->a3, c) & La3->b5,
d) & -Le4

H) V. Vladimirov
Probleemblad, 1988

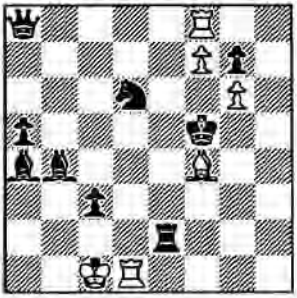

a#2 0-asema 6+9

a) Lf4->f6, b) Da8->b8,
c) Td1->h3, d) Td1->h7

I) C. Goumondy
Probleemblad, 1979

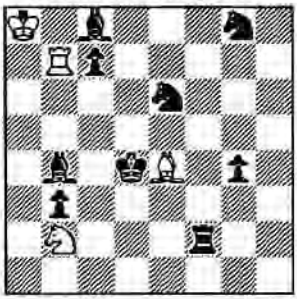

a#2 4+9

b) Le4->d3, c) & Tb7->a1,
d) & Ld3->h7, e) Ta1->h2,
f) Re6->f4, g) Th2->h6,
h) Th2->h8

J) F. Lopez,
Mat, 1977

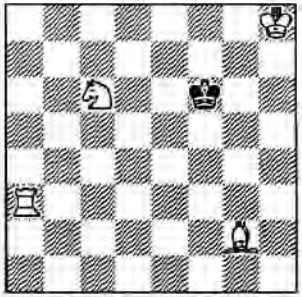

a#2 4+1

b) Rc6->h3, c) Kh8->h4,
d) Kh8->b6

K) M. Parrinello
Sinfonie Scacch., 1983

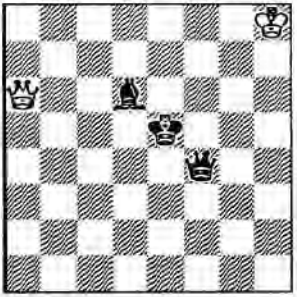

a#2 2+3

b) Da6->f1, c) Kh8->b1,
d) Kh8->a2

L) W. Alaikoff
Feenschach, 1981

a#3 4.1.1.1.1.1 3+16

M) A. Klibanski
Probleemblad, 1979

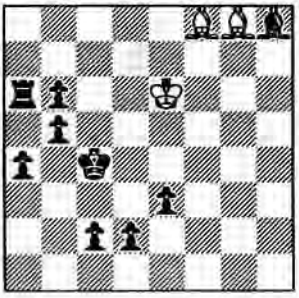

a#2 3+9

b) sb5->a5, c) & Lf8<->Lh8,
d) & sd2->d3

N) F. Fiedler
Schach, 1988

a#2 9+13

b) se4->c4, c) & Lh5->g4,
d) & se2->d3

O) N. A. Bakke
?

a#2 6+11

b) sc6->e3, c) Da8->e8,
d) Da8->g8

P) C. Goumondy
Mat, 1977

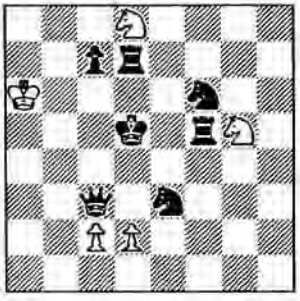

a#2 5+7

b) Rd8->a4, c) Rd8->a5,
d) Rg5->h6

Q) T. Lefkovitz
Probleemblad, 1961

a#2 7+12

b) Rd7->f5, c) Rd7->f7,
d) Rd7->d5

R) H. Dieffenbach
?

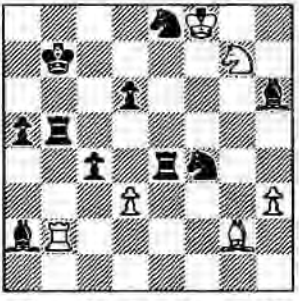

a#3 8.1.1.1.1.1 6+10

Toimittaja ei tiedä kuinka vähin nappuloin voi saada aikaiseksi maksimaalisen K-ristin. Vähänappulaisin, jonka löysin vaati 19 nappulaa, enkä jaksa uskoa sen ennätyksellisyyteen vaikka sen tässä esitänkin (tehtävä L).

Täyskorotukselliset K-ristit eivät esitä mitään merkittävää uutta vastaaviin K-tähtiin verrattuna, mutta seuraaviin tuplaristeihin kannattaa syventyä (tehtävät M ja N).

Myös K-ristin sekä albinon tai pickaninnyn yhdistelmiä on laadittu aika liuta. Tehtävässä O K-risti+pickaninny –yhdistelmä on tietynlaisesta kaavamaisuudestaan huolimatta onnistunut. Tuskin on liikaa sanottu, että eräänlaisena tähtenä K-risti+albino –tehtävien joukossa tuikkii tehtävä P.

Yhdistelmät

Ohjelmistotehtävä on aina tietynlainen ennätys, mutta tietysti sitä merkityksellisemmäksi se muuttuu kun siihen saa lisäsisältöä. Edellä olemme nähneet K-ohjelmistoja sävytettynä toistoin, täyskorotuksin, albinoin, pickaninnyin sekä yhden tuplatähden ja kaksi tuplaristiä. Toimittajan mielestä hyvä päätös artikkelille on K-tähtien ja –ristien yhdistelmät (tehtävät Q ja R), joista jälkimmäinen on hyvin vaikuttava.
(Ratkaisut seuraavassa numerossa.)

Pieni on kaunista

Small Is Beautiful

Henry Tanner ja Kari Valtonen

Tällä kertaa ajan- ja tilanpuutteen takia vain 18 tehtävää, vaikka materiaalia olisi ollut tuplaankin.

1601:ssä on hieman hankalia asemanmuutoksia. Muodot a ja c tehdään muutoksin kuvioasemaan, b puolestaan a-asemaan ja d ja e c-asemaan.

1605 ja 1606 ovat kommentteja Karin tehtävään 1431 (*ST* 1–2/1998).

Andernach-shakissa (1610) lyövä nappula vaihtaa väriään. Suosittu satumuoto viime vuosina.

This time we have only 18 S/B's, though there was enough material for, say, 36 problems. Patience, please.

In 1601 we have a zero-position wherefrom forms a and c are obtained. Form b is obtained from a, and forms d and e from c.

1605 and1606 are comments on Kari Valtonen's problem 1431 (ST 1–2/1998) which showed b & w platzwechsels.

In Andernach Chess (problem 1610) capturing pieces change colour.

1593 Galma 1. Db6? Kf4!; 1. Dh6? Kd4!; 1. De1? Kxe6! 1. Dh3! (siirtopakko) Kd4/Kf4/e3 2. Dc3/Dg3/Dxe3#

1594 Jaatinen 1. Dg1/Dh8? Ke5/Ke3! 1. Td2+! Tripla-K-tähti. (HT)

1595 Zimmer 1. Ka5! (2. Kb6 3. Td8#) Kb8 2. Td8+ Ka7/Kc7 3. Rb5/Re6#; 1...Ka7 2. Rb5+ K~ 3. Td8#; 1...b6+/b5 2. K(x)b6.

1596 Tompuri 1. e6! (2. exd7) d5 2. Le1+ Lb4 3. Tc5#

1597 Valtonen 1. Rc3+! Ka3 2. Rc5 Kb2 3. Kb4 Kc1 4. Kb3 Kd2 Rd3=; 3...Kc2 Rd3 Kd2 5. Kb3=

1598 Hildebrand & Fröberg 1 de3! Kd6 2. c8-D+ Rc7#; 1...Kxf6 2. Rc8+ Rb6# Tupla-Umnovit 2. siirrossa.

1599 Muzyka 1 . Dxg6# 1. Lxb1! Lh4 2. Lxh7 Ld8 3. Lg6 Lh4 4. Kxh4 f5 5. Lh5 g5# Esipelissä ahnehtii musta, ratkaisussa valkea. (HT)

1600 Grigorjan a) 1. Tf3! gxf3+ 2. Kh3 Rg5# b) 1. Tf2! g3 2. Kh3 Rxf2# Ihannematit. (HT)

1601 Byljevski a) 1. Rd4 Te6 2. Lc5 Rf4# b) 1. Re5 Tc4 2. Ld6 Rf4# c) 1. Rd4 Rc4 2. Lc6 Te5# d) 1. Rd6 Rf3 2. Lc6 Te5# e) 1. Rc7 d4 2. Re6 Td7#

1602 Jonsson 1. Ke4 Te6 2. d5 Th4#; 1. Rd6 Te3 2. Ke6 Lg8# Tuplasti tuplakiinnitysmatteja. (HT)

1603 Gurov 1. Rxb2 Le3+ 2. Kc4 (A) Tc5# (B); 1. Rxg5 c4 2. Kc5 (B) Le3# (C); 1. Txc1 Txg4+ 2. Ke3 (C) Rc4# (A) Syklinen Zilahi, mustan pako- ja mattiruutujen sykliikka + mallimatit. (VG)

1604 Turner 1. Re3 Tf1 2. Kd4 Kd6 3. Tc3 Tf4#; 1. Te8 Tb1 2. Kd5 c3 3. Te4 Tb5# Toistoihannematit. HT)

1605 Grönroos 1. Kb4 b8-R 2. a4 Kb7 3. Ka5 Rc6# Tuplapaikanvaihdot. (HT)

1606 Ylijoki a) 1. Lb4 Ke1 2. Tc1+ Kf2 3. Kc2 Ke3 4. Kd1 Kd3 5. Le1 Lf3# b) 1. Lg5 Kc1 2. Te1+ Kb2 3. Ke2 Kc3 4. Kd1 Kd3 5. Lc1 Lb3# Tupla-K-paikanvaihdot. (HT)

1607 Vitale a) 1.–4. Kd5 c7 5. Kc6 Lh4 6. Kd7 c8-D# 1.–4. Kxe5 c7 5. Kd6 Rf5+ 6. Kd7 c8-D#

1608 Tshketiani 1. Dg8 Kg6 2. Db8 Kf7 3. Dg3 hxg3 5. h1-L g5 6. Le4 gxh6 7. Lh7 hxg7#

1609 Bakcsi & Zoltán 1. Kxg2 Tgh8 2. Kh1 Txh2# b) 1. Txh3 2. Txg3 3. Txg2 4. Th2 Tg1# c) 1. Txh3 2. Txg3 3. Txg2 4. Tg1 Lxg1=

1610 Fomitshev 1. a1-L g7 2. Lxg7 (vL) Lf6#; 1. f1-R Lg2 2. Rxh2 (vR) Rf3#; 1. f1-T Lf5 2. Txf5 (vT) Th5#; 1. f1-D+ Ld3 2. Dxd3 (vD) Dd8# Täyskorotus; Andernach-muuntunut upseeri tekee aina mattisiirron. Sääli, että kaikkia koroluksia ei ole saatu saman sotilaan tekemiksi. (HT)

1593. M. T. Galma
Ternopol – UKR

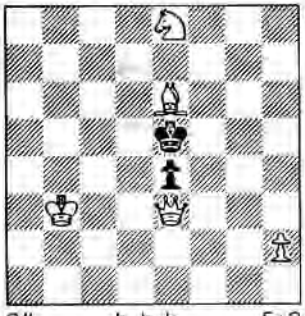

2# h h h 5+2

1594. Terho Jaatinen
Helsinki

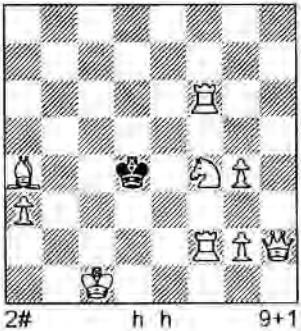

2# h h 9+1

1595. Eligiusz Zimmer
Piotrków Tryb. – POL

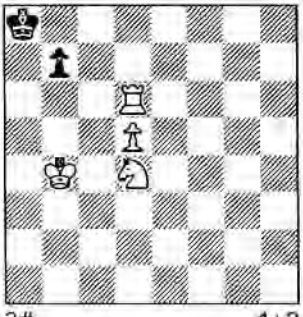

3# 4+2

1596. Ismo Tompuri
Hamina

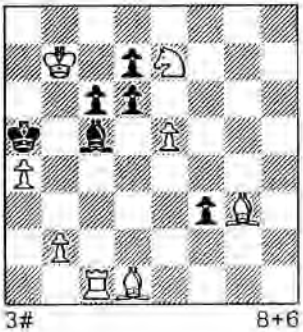

3# 8+6

1597. Kari Valtonen
Tampere

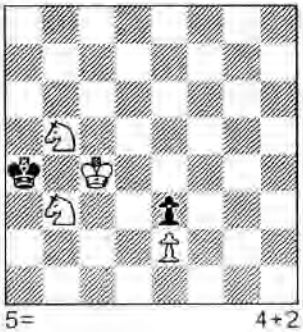

5= 4+2

1598. Alexander Hildebrand & Hilding Fröberg
Märsta/Haninge – SWE

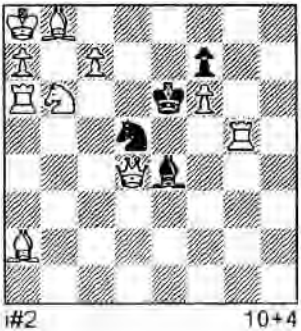

i#2 10+4

1599. A. I. Muzyka
Vinnitsa – UKR

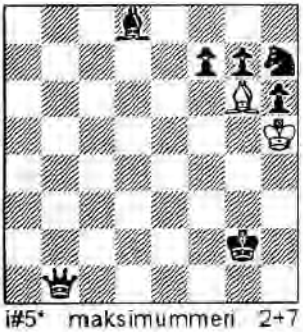

i#5* maksimummeri 2+7

1600. Albert Grigorjan
Jerevan – ARM

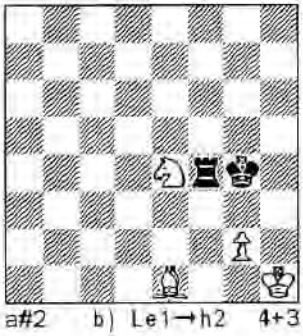

a#2 b) Le1→h2 4+3

1601. A. Byljevski
Uljanovsk – RUS

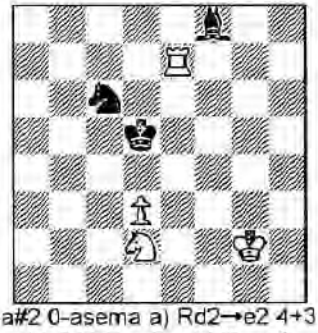

a#2 0-asema a) Rd2→e2 4+3
b) & Te7→c7 c) Lf8→a8
d) & Rc6→b7 e) c & mRa8

1602. Christer Jonsson
Skärhomen – SWE

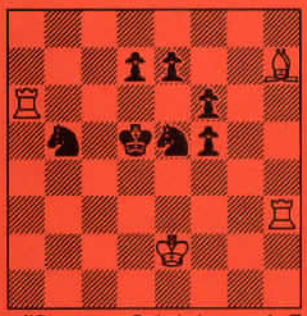

a#2 2.1.1.1 4+7

1603. Valeri Gurov
Moskova – RUS

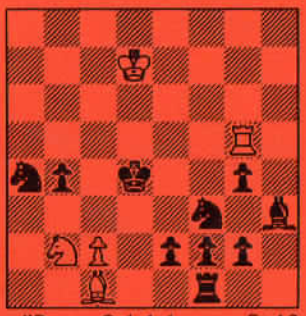

a#2 3.1.1.1 5+10

1604. Neal Turner
Helsinki
Omistus: Kari Valtonen

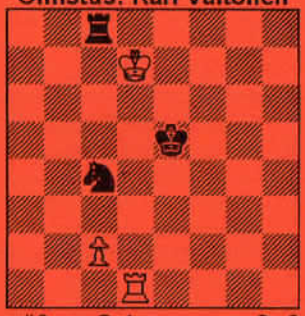

a#3 2.1... 3+3

1605. Mikael Grönroos
Vaasa
Kari Valtosen mukaan

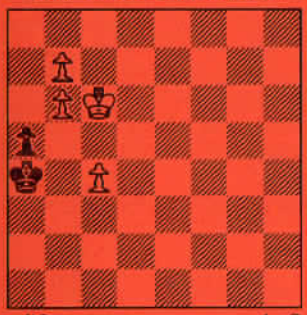

a#3 4+2

1606. Marko Ylijoki
Lahti

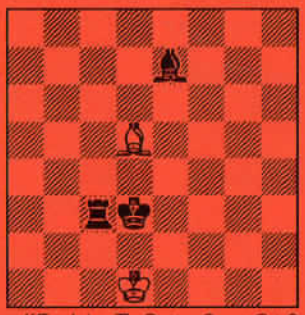

a#5 b) Tc3→e3 2+3

1607. Luigi Vitale
S. Maria Capua Vetere –
ITA

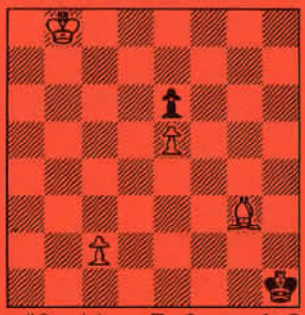

a#6 b) vRg3 4+2

1608. Temur Tshketiani
Vachnadziani – GEO

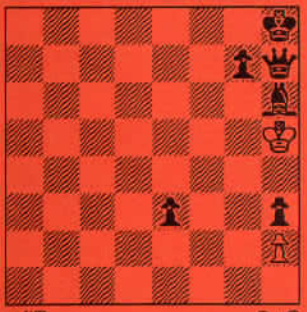

a#7 2+6

1609. György Bakcsi &
László Zoltán
Budapest – HUN

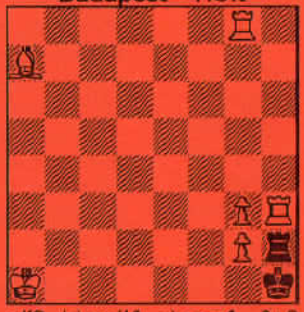

a#2 b) sa#4 c) sa=4 6+2

1610. Jevgeni Fomitshev
Shatki – RUS

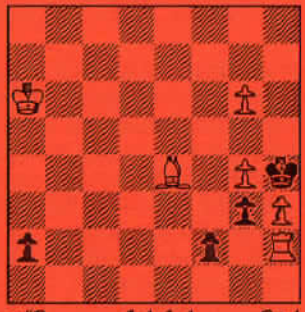

a#2 4.1.1.1 6+4
Andernach-shakkia

ST:N VUOSIKOKOUS

pidetään **lauantaina 6.3.99 klo 18.00** Shakkikodissa Helsingissä. Kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1) Kokouksen avaus
2) Kokouksen järjestäytyminen
3) Kokouksen laillisuus
4) Työjärjestyksen vahvistaminen
5) Toimintakertomus vuodelta 1998
6) Tilinpäätös vuodelta 1998
7) Tilintarkastuskertomus
8) Tilinpäätöksen vahvistaminen
9) Muut kertomukset
10) Vastuuvapaudesta päättäminen
11) Puheenjohtajan valinta vuodeksi 1999
12) Varapuheenjohtajan valinta vuodeksi 1999
13) Sihteerin valinta vuodeksi 1999
14) Taloudenhoitajan valinta vuodeksi 1999
15) Kirjastonhoitajan valinta vuodeksi 1999
16) Johtokunnan kahden varajäsenen valinta vuodeksi 1999
17) Kahden tilintarkastajan ja heidän varamiehensä valinta vuodeksi 1999
18) Muut valinnat: matrikkelinhoitaja, tehtäväshakillinen toimikunta, edustajat Suomen Keskusshakkiliitossa, RELO-toimikunta
19) Jäsenmaksut vuodelle 1999 (viime vuonna päätetty 80 mk) ja 2000.
20) Toimintasuunnitelma vuodelle 1999
21) Talousarvio vuodelle 1999
22) Arvonimiasiat
23) Huomionosoitukset: kunniakiertopalkinto ja Leo Valven kiertopalkinto
24) Muut asiat

ST:N TEHTÄVÄILLAT

ST:n tehtäväillat jatkuvat **Helsingissä** 13.1. alkaen. Jatko-ohjelmaa sotkee kuitenkin naisten alueturnaus ja muut yhteensattumat, joten seuraavista kokouspäivistä kannattaa kysyä Shakkikodin puhelinnumerosta 735796 tai katsoa ST:n Internet-sivuja (www.sci.fi/~stniekat).

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho kokoontuu **Tampereella** Vanhan kirjastotalon Mäkelän kabinetissa keskiviikkoisin 13.1., 10.2., 10.3., 7.4. ja 5.5. klo 18-20.30.

PIKARATKAISEMISEN 20. SM-KILPAILU

pidetään **lauantaina 6.3.99 klo 14.00-17.00.** Ilmoittautuminen alkaa klo 13.30. Kilpailu on avoin kaikille eikä siinä ole osanottomaksua.

Kilpailun tulokset vaikuttavat ensi kesän MM-ratkaisujoukkueen valintaan ja ratkaisijoiden RELO-vahvuuslukuihin sekä samalla ratkaisijoiden luokitteluun.

Ratkaisukilpailu ja vuosikokous pidetään **Shakkikodissa**, jonka osoite on Haapaniemenkatu 14 A, Helsinki (jalankulkutasossa "2. kerroksessa" lähellä verovirastoa).

Väliajalla klo 17-18 on kahvitarjoilu.

Tervetuloa!

Lopputehtäväkilpailu

Alberto Foguelman, Zoilo R. Caputto ja Oscar J. Carlsson 75 JT on kilpailu teemaltaan vapaille lopputehtäville. Yksi laatija saa osallistua korkeintaan kahdella tehtävällä. Kilpailussa jaetaan neljä palkintoa (250, 150, 100 ja 50 USD), lisäksi kunniamainintoja ja mainintoja. Tuomareina toimivat juhlijat ja alustava tuomio ilmestyy v. 2000 alussa.

Tehtävät on lähetettävä 30.6.1999 mennessä osoitteeseen Oscar J. Carlsson, Casilla de Correo No 309, 1412 - Suc. 12 "B", Buenos Aires, Argentina.

Seuraavaan lehteen tarkoitetun aineiston tulee olla päätoimittajalla viimeistään 12.3.99.